د زړه وينا

د

ګل پاچا الفت

Ketabton.com

اشعار

دزمری میاشت

۱۳٤۱

هجري ش.کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کتاب کښې ځينې اشعار لکه:

ښکلا او هنر- د صلح نړۍ

مينه او دوستي- صلح کل

د بشردوستۍ او بين المللي ملګرتيا، دجهاني اتفاق او اتحاد دصلح اوګډ ژوند تلقين کوي او ديوه عالي فکر او جهان بين نظرپه پيداکولوکښې ښه اغيزه لري.

ښائي چه دا راز اشعار په پښتوادب کښې ډير لږ وي او ديوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته وويلی شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانه الفته!

ستاسو دیوان ماوکوت، هغه مخکښې چاپ شوي شعرونه مو خو د غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوي دا به په څه نامه شايع کیږي؟ دا ګوندې غوره اشعارنه دي؟

نه! تبعیض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خیالونه ژور اوفکرونه لوړدي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتیا! وایي ته خو خبرې نه کوې ته چه داسې ښه شعرونه ویلای شې ولې به خبرې کوې.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نو ګویا ته ډیرو خلکو سره ډیره موده او هروخت خبرې کوې.

سید شمس الدین مجروح

دحمل ٢٥- ١٣٤١

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر گویندهٔ حقیقی را ارمغانیست که بدیگران هدیه میکند.
این ارمغان تنها پیرایهٔ حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبائی در بازی لفظ و صنا یع فرینده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمغان پیام است.
پیام شاعر بدلهای مردم، باندیشه وتخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تنها به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روز گار زندگانی دارند.
بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگارکه مردم تشنهٔ مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.
الفت شاعر بزرگوار و دوست دیرین من ازگویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب وجان بخش، بما ارمغان کرده و بگفتهٔ خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابر های خیال، در سراپردهٔ آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجوکرده است.
و اکنون استعداد فطری وی پیام خود رابعنوانهای- چراغ زندگی، زیبائی وهنر، .خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حال، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی،و........ در دسترس استفاده گذاشته است.
اگراین قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضیلت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشري، کافیست که حضرت الفت را بآوردن وپروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳٤۰

خلیلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت وینا

د الفت د ویناوو دغه مجموعه ما پداسې حا ل کې ولیدله چی د ښاغلی سید محمدایشان الحسینی الافغانی په ښکلی خط لیکلې سوې ده.

دلته دوو تنو هنرمنانو د خپل هنر پیاوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلی حسینی د نستعلیق د هنر ښکلا، او ښاغلی الفت د وینا او شعر ښکلا.

دوو تنو پخـو او پیاوړو هنرمنانو لاس سره یـو کړی ، او دغه ښکلې اوګلالۍ مجموعه ئې تخلیق کړېده!

دلته دوه هنره سره یو ځای سوي دی، د انساني استعداد دوو برېښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انحورکړې ده، ښکلې وینا په ښه خط لیکنه زمونږ د اسلافو ښکلئ میراث دی، او خوښ یم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، یو بشپړ اوکامل مظهر وینم.

ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وینا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړي، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو اوکلماتو په ظاهري لیکنی او انځور کړنی کې ظهور اوتجلاو کړي، نو لکه د ښاغلی حسینی غوندې ښکلی او زړه وړونکی خط سي.

دا دواړه نفیس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چینه یوه ده، او هرکله چې له فیاض منبعه د جمال تجلیات ځلیږي، او خپرېږی، نو په کائناتو کې آرت اوصنعت او جمیل فنون روزی. شعر اوښکلی خط، د دې جمالی فعل او انفعال دوه کښلی مظاهر دی.

د ښاغلی حسینی دغه جمال آفرینی خو زمونږ د وطن د یوه پیاوړی خطاط مرحوم جناب مغفورسید عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب یوه مغتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فنان ذوق نمایندګی کوی.

اما د الفت وینا!

دلته هم د ښکارندوی د وینا ټینګار اوصلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو جولوکې نخاکوي، دلته د قندهاری سید روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!

زما د الفت تر منظومې وینا، د ده منثورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دئ!

د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.

دی د خاصو خاصو افکارو په پرورښت او تصویر کې استاد دی، نوی نوی نکات پیداکوي د ژوند انه عمیقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبیعت بسیط اوپلن ډګر د ده د مطالعې او غایر نظر جولانګاه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت په وینا کې د نوی دنیا د نوی فکراو مدني تحولاتو اغیزې ښه ښکاري، خو دی د کنړ د ځنډېو د پښتنو په کوډغلو هم ورننوزی، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټي پر پوله کښېني او په داسې وینا ځنی ږغیږی، چې هغه له الفته دکه وی! د زړه له دردہ حکایت کوی، اوهغه څه وایي چې نو رخلق یې نسي ویلای.

نو زه پر دغوپاڼو (دالفت وینا) نوم ږدم.

داځکه چی:

زه په دې اشعاروکې د الفت اومحبت تجلیات وینم.

رنګینه شعر می مه بوله خبری:

دا روان ځما د زړه د وینو رود دی.

کابل. جمال مینه. د اسد څورلسمه ۱۳٤۱

عبد الحی حبیبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولنې له خوا ماته د نظرئې دپاره راکړی شوی وو، ماوکتل، په دې مجموعه کښې نوی آثار او څه پخوانی غوره اشعار را غونډ شوی دی.

اشعار عموماً دوه جنبې لري:- یوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حکمت او د خوند پلو ئې کیفیت دی.ژوند بې خونده کیدی شی، خو خوندبې ژونده نشي کیدای!

مګر د شعر کمال دادی چه حکمت او لذت دواړه پکښې واغږ ل شی.

د الفت په غوره اشعارو کښې د کیفیت پله درنه ده، اوپه نورو اشعارو کښې ئې دحکمت پلو ډیرکوښښ شوی دي.

زما په عقیده که شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وی! د دنیا ټولې مشهورې ژبې د لیکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لوړ معیار ته رسیدلي دي. شعر باید د ژبې له پلوه د فصاحت اوبلاغت لرونکی وي چه د ژبې ادبي معیاراوچت کړی شي. او دمعنی له پلوه باید د څه داسې الهاماتو درلودونکی وی چه د عصر اوزمانی پیغام ورته ویل کیدی او د قوم د فکر د تنویر او د ذهني تربیت موجب ګرځیدی شي! د ښاغلی الفت په شعر کښې دغه مزایا لیدل کیږي. په تیر وختونو کښې چه چا د الفت صاحب اشعارلوستی دی بې تاثیره ترې نه دې پاته شوی، اوپه پښتنی جامعه اونوره نړی کښې ئې ښه شهرت حاصل کړی دی، پښتو ژبه د پخو شاعرانو کلام او دیوانونو ته زیاته اړتیا لري ځکه چه د ژبې او شعرنسبت یو تر بله داسې دي لکه د بدن اوساه تعلق، نو زه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د کلام د مجموعو د نشراو چاپ طرفداریم.او د پښتانه جامعې د پاره یې ګټورکاربولم.

۲۸ د حوت ۱۲٤۰ قیام الدین (خادم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه مننه

د وطن له مشهور اومنلي خطاط ښاغلی سیدمحمد ایشان الحسینی الافغانی څخه ډیر خوښ یم چه زما دغه اشعار یې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښایسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظرجلبوي او د هر چاسترګې پرې خوریږي.

هماغسې چه یو شعر د ښه آو از په برکت او د موسیقی په ملتیا بل کیف او اثرپیداکوي ښه خط هم د شعرښکلا او رڼا ډیره زیاتوي.

کله چه یو هنر له بل سره مل شي او یو ښایست په بل کښې حل شي نو هغه څه ترینه جوړشي چه سترګې ئې په لیدو، غوږونه یې په اوریدو او زړونه یې په مینه اومحبت نه مړیږي.

که چیرې یوه ډیره ښکلې سندرغاړې چه له ډیرښه صورت سره ډیرښه آواز او د موسیقی هنر هم ولري او یوښه شعرپه مجلس کښې په ساز او سرودکښې ووایي یقیناً یې اغیزه څو چنده کیږي.

ښه شعر په ښه خط همدغسې وګڼه.

ښائي چه د دې کتاب ځینې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورعلٰی نورٍ ورته وویلی شو.

د دې اشعارو په چاپولوکښې دپوهنی دتجارتي مطبعې د ښاغلی رئیس او د طباعتي مدیر او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډیر لنډ اوتنګ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښی ومنل اوله ډیر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو ډاډ هم راکړ.

د پښتو ټولنې د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصویب کښې یې ښکاره کړ د ډیر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظریو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولنې له خوا نشو چاپیدلی.

د دې کتاب لیکل په ښه خطاط او بیایې په آفسیټ چاپول د مسلکی مجلس د تصویب او د واکمنې جرګې دمنظوری برکت دي چه زه ورته په درنه سترګه ګورم.

ګل پاچا (الفت) د زمری ۱۵ مه

۱۳٤۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سرلیك:	مخ:
شاعر	۱
ښکلا اوهنر	۱_۳
دصلح نړۍ	۳_۵
مینه اودوستي	۵_۷
صلح کل	۷
ابتکار	۷_۸
ژوند	۸_۹
دمونشن دسفریوه خاطره	۹
دهقاني	۱۰_۱۱
دوطن محبت	۱۱
دوطن پالنه	۱۲_۱۳
ګرانه وطنه!	۱۳_۱۵
دوطن خاوره	۱۵_۱۶
سپین غر	۱۶_۱۸
په باغ کښې	۱۸_۲۰
آزادي	۲۰
دزړه شکوه	۲۱
دژوند ډیوه	۲۱_۲۳
پسرلی راغلی	۲۳
دبهارفیض	۲۴
دخزان سندره	۲۵_۲۶
دمني خاطره	۲۶_۲۷
په وربل باندې ګرد	۲۷
دحسن جلوه	۲۸
ملت اومملکت	۲۸_۳۰
لوی افتخار	۳۰_۳۲
ویده ګوجر	۳۲_۳۳
ناخاپي کاني	۳۳_۳۷
ټکی اوریا	۳۷_۳۸
عاقبت	۳۸_۳۹
زما حال	۳۹
دامیدرڼا	۴۰
لمره!	۴۰_۴۲
دوطن ترانه	۴۲_۴۳
دافغان ترانه	۴۳_۴۵
دیووالی ترانه	۴۵
دمعارف ترانه	۴۵_۴۶
دغیرت سندره	۴۶_۴۷
استعمارچیان	۴۷
علم او معنا	۴۷_۴۸
دپلار توره	۴۸_۴۹
نه ځي	۴۹_۵۰
ښکاري باز	۵۰_۵۲
زخمي زړه	۵۲_۵۹
دشاعرنظر	۵۹_۶۰
څه ګورم	۶۰
غریب ماشوم	۶۱_۶۲
خوارحسن	۶۲_۶۳
همدردي	۶۳_۶۴
حسن اونظر	۶۴_۶۵
بډای	۶۵
ماشوم	۶۶
غزل	۶۶_۶۷
دنازمېرمني	۶۷_۶۸
په لیلی پسې ځم	۶۹
خومره به ښه وي	۶۹_۷۰
څه یم	۷۱
زما ګناه	۷۱_۷۲
زما خوب	۷۲_۷۳
انسان	۷۳_۷۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سر ليك:	مخ:
خه جوړشوه؟	۷۵-۷۶
عدالت	۷۶
دوه ماموران	۷۷-۷۸
دحق جذبه	۷۹
خاورې اوګردونه	۷۹-۸۱
فرداوملت	۸۱
علم اوپوهه	۸۲
سړيتوب	۸۲
همدردي	۸۳
سياست	۸۳
بې قدري	۸۳
ديمركراسي	۸۴
دروح اطمينان	۸۴
صبر	۸۴-۸۵
ددنيا قانون	۸۵
يوسف اوزليخا	۸۵
فكر او مينه	۸۶
آشنايي	۸۶
فكراوكار	۸۶-۸۷
بې خبري	۸۷
علت اوسبب	۸۷
دهقانه	۸۸
شعر	۸۸
مات كودړی	۸۸-۸۹
خوشحالي	۸۹
تور او سپين	۸۹
شعراو حكمت	۹۰
سپين او تور ديوان	۹۰-۹۱
حقيقت	۹۱-۹۲
ثواب	۹۲
دشاعرشعار	۹۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

شاعر

خه رندي اوخه شورخه مستي   خه بلبل غوندي ګل پرستي
دعشق اوربانډي سوی ستي   دشاعر ده همدغه هستي

لکه ګل جګرخون او خندان   دبهار په ورمه پرېشان
په وربل په کاکل دجانان   لکه تاج وي په سر، سرګردان

نرم زړه دعيسی خوښوي   خوفرعون اوقارون غرقوي
دنمرودتېول بتان ماتوي   دښايست بت ته سرټيټوي

له هرقيده آزاد زنداني   دعشق غم ګڼي تاج سلطاني
ورسره شامدام حيراني   سرکښي فکراوخيال جهاني

نه يې يارچېرې شته نه ربيار   خو آرزو ورسره ددېدار
خدای خبرخوک راځي په دې لار   لري ډېرنامعلوم انتظار

ښکلا اوهنر*

په هرځای کښې په هرچاکښې چې ښکلاوي
دې دورپ دافريقې که داسياوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنظرخاوندپه مینه ورته ګوري

مسلمان وي اوکه ګبرکه ترساوي
دلته فرق دامریکې اود روس نشته

ښکلی ښه دی که دهرسرددنیا وي
ذوق اومینه خدای آزاده پیداکړي

شاعران له قیداوشرطه بې پرواوي
پتنګان ورسره عشق لري هرګوره

دډیوې ځای که مسجد که کلیساوي
ښه آهنګ چې په هرسازکښې وي موزون دی

که رباب وي که شپیلۍ وي که داریاوي
ننداروتماشوته به ورځمه

دهرچاپه ساز چې ښکلي په ګډاوي
چې په هره ژبه وي ښه شعرښه دی

که زما وي که دتاکه دبل چاوي
ښه تابلودهنرمن خوښوي هرڅوک

که دچین وي که دهندکه دبرماوي
په الفاظوکښې وي ډېراختلافونه

یوله بله متفق اهل معنا وي
ددوستۍ کورکښې دتوراوسپین فرق نشته

په هرچاکښې چې وي مینه خوښ زما وي
په سپین مخ چې توري زلفې راخورې شي

دښایست دډیوې لاښه تجلا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورله سپین سره ښه ښکاري سپین له توره
څه به ښه وي چې یوبل سره پخلاوي

دهنرصنعت اوحسن په عالم کښې
هریوګل چې په هر رنګ کښې وي زیباوي
ښکلی مخ له هرې خواچې راښکاره شي
د الفت سترګولیدلی لاپخوا وي

دصلح نړۍ

هغه ورځ به بختوره وي هرګوره
چې دسپینوزږونه تورنه وي له توره

کرکه نه وي یوله بله محبت وي
ورورولی صلح صفاوي ښه نیت وي

مرورخلق یوبل سره پخلا شي
نه چې غوښه او چاړه هغه او داشي

بشري دوستي قایمه په جهان وي
خوښ په صلح هم کافرهم مسلمان وي

نژادي توپیرهیڅ نه وي په دنیاکښې
نه په شرق اونه په غرب نه امریکاکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

استقلال منلی حق دهرملت وي
خوقایم په ملتوکښې اخوت وي

داخورنګه ساز آواز دهېوادونو
شي يوه ارکسترا د ولسونو

دګډژونداصل واساس اصلي منظوروي
جهاني عدل وانصاف صحيح دستور وي

هرملت په هرنظرکښې وي ښاغلی
که په هررنګ وآيين کښې وي راغلی

سرېتوب وي محترم په هرلباس کښې
په زري جاموکښې وي که په کرباس کښې

داسې وساتي هرڅوک خپل مسلکونه
چې ونکړي يوله بل سره جنګونه

ټول جهان ددوستۍ کوروي سرترسره
دجنګ ويره شي له زړونونه بهره

زورتړلی وي دصلح په قانون
مهارشوی مست اوښان وي دجنون

تويول دوينوشرم او پېغوروي
شرمنده ذليل سرټيټی ظلم زوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنګ شي هرچېرته دصلح بيرغونه

شي په سمه لارروان سياستونه

دانسان زړکى له جنګ اوجګړې تورشي

توره ماته شي اوجوړورنه څه نورشي

خوله نه وي علامه دخجالت

په خدمت خولې کېدل وي شرافت

يوله بله محبت مهرباني وي

د „الفت“ هيله اوفکر جهاني وي

زه له تاځنې ځاريږم ته له مانه

که جداهم وي زماآيين له تانه

مينه اودوستي*

مينه ګلزارته بلبلان راولي

بلوډيووته پتنګان راولي

شاه دګدازړه ته نژدې کاندي

دخوارجونګړې ته سلطان راولي

که يوپه ځمکه بل اسمان کښې اوسي

ځمکې ته ستوری داسمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوارعاشق ددلدارۍ دپاره
په توره شپه ماه تابان راولي
ښکلی چې ګورم ګېنۍ مې نيسي
مينه په ماباندې پيريان راولي

ګوره په سپين مخ باندې تورې زلفې
توره شپه ځنګه مهرويان راولي
په ښکلومينه دهرچاراځي
خواران زما مينه په ځان راولي
دغريبانواوبې وزلو دوستي
سرې په خيراوپه احسان راولي
زړونه باغ باغ شي ددوستۍ په هوا
دښمني زړونوته خزان راولي
دوستي دجنګ اوجګړومخه نيسي
صلح وسلام امن وامان راولي
يودوست دبل دوست دخوښۍ دپاره
خواري زحمت تکليف په ځان راولي
دتوروسپين اوسره دوستۍ خاطرته
سپين مخ سرې شونډې تورچشمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دستر ګوکور کښې سپین اوتورچې ګوري

درته دګډ ژوندشا هدان راولي

صلح کل***

له واړه کوره راوځه لوی جهان سره اشنا شه

خپل اوقام نه راوچت شه له انسان سره اشناشه

له هګی نه رابهرشه په قفس کښې مه اوسیږه

له دې تیټې هواپورته له طیران سره اشناشه

دزمان مکان په قیدکښې اوسېدنه اسارت دی

محدودمه اوسه هرګوره لا مکان سره اشناشه

دبندې فکرخاونده دوهمونو نظربنده!

که ذهنې آزادې غواړې له عرفان سره اشناشه

که دځان په شان انسان ته دربدلی یې سرکوزی

ځان دې نه دی پېژندلی له خپل ځان سره اشناشه

چې دجاه وجلال بت ته په سجده باندې نسکورېې

بې ایمانه راته ښکارې له ایمان سره اشناشه

چې سړی هرڅومره لوی شي ترځان لوی سره آشناشي

والاشان سره آشناشوې دخدای شان سره اشناشه

دجهان تاریخ ته ځیرشه دبدلون اړخونه ګوره

کُلّ یومٍ هُوَفِي شانٍ دی له هرشان سره اشناشه

اور، اوبوسره دې کار دی په خوړوترخوژوندی یې

صلح کل شه ! داضدادو، خاندان سره اشناشه

ابتکار

فراخی کښې خوشحالي مبتذل کاردی

په تنګسه کښې چې وي خوښ داابتکاردی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې خوښه په ډولۍ کښې ده هرګوره
رقاصې لره پراخ میدان په کاردی

یوچین کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
ځوان دپېغلې زوړدکونډې خریداردی

دیارغیږکښې که وي هرڅوفشارونه
په همداسې مضیقه کښې خوښ دلداردی

کوټنۍ کښې زاهدخوښ په ریاضت دی
عیش عشرت ځخه بېزاره پرهېزګاردی

مجاهددحق دلارې چې هرڅوک وي
دخلیل په شانې خوښ په سره انګاردی

دکوکل په تنګ قفس کښې زړونه خوښ دي
چې لاس تنګ شي نودګېډې عمرخواردی

ګېډو خوښ وي دکندو خولې ته چې ګوري
مین ګوره! خوښ په تنګ خوله دیاردی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
ځم په سر دژوندپه لاره که مې څوک پښې اړې کا

که مې وکاږي دوه سترګې ژوندته ګورمه په مینه
زړه له ژونده نه تورېږي که ژوندون توري تیارې کا

دنمرود په اورکه سوزم له ژوندونه بېزارنه یم
دبلا په خوله کښې هم لا،ژوندون ماته اشارې کا

ژوندمې خوښ دی په هرحال کښې دژوندمینه راسره ده
همدغه مینه په زړه کښې راپیدابښې اسرې کا

ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تګ دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه او ورځ دغه نارې کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مایوسي لویه ګناه ده مرګ دی مړینه ده فناده
په امید ژوندون ته ګورم که چرې راته تېرې کا
ژوندچې هرڅنګه وي ښه دی هرڅوک غواړي چې ژوندی وي
مګرژونددغلامۍ دې خدای برباد خاورې ایرې کا
که نورهېڅ نشئ کولئ وچ اوشندشئ غلامانو
غلامان چې پیدانشي باداران به بیچارې کا

دمونشن دسفریوه خاطره***

دلته بل رسم و رواج بله دنیا ده
مینه پټه چانه نه ده برالاده
ښکلول غېږکښې نیول دنوروخکښې
که په خوښه اورضاوي خه پرواده
په غلانه دي په ښکاره دي یاراني
نه هجران شته نه دهجرترانې
بې ریباره وصالونه شامدام دي
نشته کودې نه تعویذنه شکراني
که په ګل پورې سینه مړې بلبله
که دشوندوښکلول وي یوله بله
نه پېغورشته نه رټل شته نه توورونه
که هرچا له ځان سره څوک ګډوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانی

دهقاني ښه ښومره ښه کاردی   هردهقان سړی مالداردی

لري ميړي اوپسونه   شنه پټي اوشنه باغونه

همېشه په شنوباغچوکښې   پاس دونوپه سروکښې

نغمې اوري دبلبلو   وينې ښې غنچې دګلو

دخپل لاس له برکته   اوله خپل عالي همته

له سپېروخاوروخپل ځانته   خپل اولاداوبل انسان ته

خوندورشيان پيداکړي   داتياره جهان رڼا کړي

وچ ډګراوبيابان   کړي شاعرته ګلستان

په خوړومېووومرغان   په ګلانو بلبلان

کړي خوشحال له خپله ځانه   تول دده شي ثناخوانه

که غلې اوکه مېوي دي   که دګلوښې غنچې دي

که طعام که فاکهه ده   که دښه ځای ننداره ده

ددهقان دلاس اثردی   دهقاني ښه لوی هنردی

ددهقان دبازو زوردی   چې نن داجهان سمسوردی

جغ اوسپاره ددهقان   آبادي ده دجهان

دادښکلوښه لباس   داد چاپه سرالماس

دبډای کورکښې سره زر   داښايسته ښکلی زېور

ددهقان دکارحاصل دی   پرې پوهېږي چې عاقل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تېاکی ددهقان

درګوهرلاس کښې دخان

دوطن محبت*

دوطن په محبت باندې قسم خورم
چې دځان له غمه زيات دوطن غم خورم

دوطن دشرف سپريم نه ويرېږم
که دتوروګذارونه دم په دم خورم

داخورې، غورې ګولې دې وي دنورو
دوطن دفاع کښې زه ګولۍ دبم خورم

کفن نه غواړم دژوندجاموکښې درومم
دجنت باغ کښې ميوې رقم رقم خورم

يم پرهېزدبې ننګۍ له خوراکونو
په غيرت ګټلې شی به ولې کم خورم

دوطن داعتلاترې يم ځکه
لکه ګل هره شپه ځاځکی دشبنم خورم

زه هغه يم چې تل ننګ په وطن خورمه
هغه نه يم چې رشوت سود اوسلم خورم

چې په سرمې دوطن خدمت منلی
ځه پرواده که خپل سرلکه قلم خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن پالنه

لکه شمع که ځان وسوزي په اورته
نوبه هله کړي رڼا مېنه اوکورته

که فرهادغوندې دې غرونه سورى نکړه
دشيرين وطن په عشق کښې يې نامتورته

په خولوېې دتندي که آبياري کړې
دوطن دګلوباغ به کړي سمسورته

که په اوراوبوکښې تېغ غوندې غوټه شې
نوپه سربه ددښمن شي هله سورته

لکه ونه که بارنکړي په سرپيتۍ
وبه نه شيندې خوږه مېوه هرلورته

که دبادپشان دې ځان کړسرګردانه
نوبه وچې کړي خولې له مخ دوروړته

دېښې غوندې ځان ورکړه حلاجې ته
چې کړي پټ دخپل وطن لوڅ اوسرتورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دځمکې هومره لوی یې حرکت کړه
تنبلي اوسکون بوله لوی پېغورته

دوطن آب وآبرودي که شوه تویه
په سیالانوکښې به سرجګ نکړې نورته

دا اوبه چې ته یې څکې دوطن پۍ دي
نووطن بوله په شان دخپلې مورته

چاچې ایښی په دې تې درسره خوله ده
هغه خوراو ورورګڼه دسترګوتورته

هېڅکله په بدنظرورته مه ګوره
لکه ځان دهغه هم اوسه غمخورته

په „الفت“ به بېګانه اوپردي خپل کړې
وبه نکړې دغه کارپه زراوزورته

ګرانه وطنه!

ګرانه وطنه! څومره زیبایې
جنت دځمکې زره ددنیا یې

ښاغلی تاج ته دایشیایې
وردستایلوته په رشتیایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لعـــل وګوهرشـــته ستابدخشـــان کښـــي

تمـــدن خورشوســـتا پـــه جهـــان کښـــي

ننګيـــالی تـــادی هروخـــت روزلـــی

ښـــه ښـــه ځوانـــان دی تـــازېږولی

کارنـــامې ســـتادي تـــاريخ ســـاتلی

ســـتافرزندان دي خـــومره غښـــتلی

زمريـــان پراتـــه دي ســـتاپه لمـــن کښـــي

تـــل پســـرلی وي ســـتاپه چمـــن کښـــي

دوطـــن ورونوبياشـــئ راپورتـــه

دښـــمن پـــري نـــږدئ خپـــل کلـــی کورتـــه

دتـــوري غـــر مـــوتللی هرلورتـــه

خـــوک ټينګيـــدی شـــي زمـــونږه زورتـــه

مـــونږ دي مـــات کـــړي دېرقوتونـــه

مـــونږ لانـــدې کـــړي دېرهېوادونـــه

ښـــاغلی نســـل دآريـــن يـــو

يومومـــذهب دی ديـــووطن يـــو

فخرمويـــودی لکـــه يـــوتن يـــو

مـــين پـــه هرګـــل دخپـــل چمـــن يـــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه اووطن نه ټول قربانیږو
ځای دغیرت دی کله دریږو

دوطن خاوره

چې کېمابوټی پسې ګرځي څوک په سمه اوغر
دوطن خاوره ده کېماورکړئ سراغ اوخبر

له سپیروخاوروپیداکیږي څه چې غواړي بشر
که زحمت واخلي په ځان باندې اولري څه هنر

په کاراوزیاربانـدې له توروخاوروزرجوړیږي
دکاریګردلاس تڼاکونه ګوهرجوړیږي

ستاکه خوراک دي که پوښاک واړه له خاوروپیدا
حیف وافسوس دی که آباده نکړې خپله بیدیا

یاپریږدې خاورولاندې پټ خپل معدنونه وړیا
څه چې لری وایې خلې ته په ګران قیمت له بل چا

نفت په کاله کښې تاپیپونه ګرځول ورپسې
اوبه منګی کښې وې ته تږي ګرځېدلې هسې

وړۍ زمونږدي اوشړۍ اخلوله بل ځنې تل
پوټکی زمونږ دی جوړوي ترېنه بوټونه یوبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان زمونږدي بوي وي يې دپرديوبلبل

هرڅه لروخوده خالي زمونږلمن اومنګول

راشئ چې وغړووسترګې شاوخواوګورو

ښکته اوپورته سمه غرخپله صحراوګورو

خلق غرونه کينې پکښې راز راز خزانې لټوي

زمونږ ځوانان پکښې دسوو وچې خادې ټولوي

څه چې پيداکړي هغه اخلي خپلې شپې تېروي

ځمکه که کينې نورڅه نکړي جنازې ښخوي

نوروله وسپنې فولاد اوماشينونه جوړکړه

مونږ ترې ناقص اسباب اوپخ لرونه جوړکړه

سپين غر*****

چاويل چې کوه قاف نه هغه خوا يوه کلا ده

ښاپيريان پکښې اوسيږي پکښې بل شانته هوا ده

پيره دارېې يوسپين ديودی ورنه ويره د هر چا ده

څوک پردی نشي ورتللی لارېې سخته ده بېشانه

داقصه مې اوريدلی په يووخت کښې وه له چانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس پوهېږم هغه سپين ديو   داسپين غردی ننګرهارکښې

دخيبرله دروازې نه   دې خواپروت دی سخته لارکښې

بې پښتونه بل څوک نشي   ګرځېدلی دې ګلزارکښې

چې له شنوزمريوډک دی لري هسې لوی ځنګلونه

په هواکښې يې تل ګرځي سپين بازان کوي څارونه

ښايسته له هروطنه   اوله هرملکه زيبادی

تورنښتريې توري زلفې   تک سپين مخ يې دلېلادی

سپين سپېڅلی ښکاره کېږي   ته به وايې سپين سبادی

دسپوږمۍ اودنمر کوردی ځکه هومره دی روښانه

هرسحريې له کنډوه نمراخېژي له آسمانه

پاس دغره په سرځلېږي   تجلی دپلوشوده

نمرسپوږمۍ پکښې ځان ګوري   آيينه دپرښتوده

تکه سپينه رڼا بريښي   درحمت دنورورشوده

هسې ښکاري لکه داچې دملکوکوه طوروي

له اسمان نه وريدلی په دې ځای سپېڅلی نوروي

دجنت دباغ ورمۍ دي   چې هروخت دلته لګېږي

درڼوستوروډيوې دي   پکښې هره شپه بلېږي

له صياده ويره نشته   زرکې خاندي هوسېږي

دپښتون لويه ځانګوده کاڼوګټونه تياره

خدای دې نه کاچې پردی به کله مومي ورته لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

هري خواته يې بهېري   جړوبی اوابشارونه

دشرابو اوعسلو   پکښې شته دي ډک رودونه

ښه لمن لري سرسبزه   پکښې مېشت دي ولسونه

ښايسته ښې منظرې دي پښتانه يې ننداري کړي

دسپين غره تورې لښکرې دښترويې پيرې کړي

دامتل دی پښتنوکښې   په لوی غره دخدای نظروي

دسپين غره دپاسه ځکه   تجلی شام وسحروي

نمر لا خرک نه وي وهلی   درڼاهلته اثروي

کوه طورغوندې ځليږي خوافسوس چې موسی نشته

چې الهام ورڅخه واخلي هغه لوی رهنمانشته

په باغ کښې***

ښکلی باغ تازه چمن ودګلانو

شين سحراوشوروشرودمرغانو

په سل قسمه اوازونه ښې نغمې وي

هرطرف ته دبلبلوترانې وي

يومرغه ويل داخومره ښه دنياده

ښکلی بڼ تازه ګلشن تازه هواده

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دي شنوپانوکښي ژوند دېرغنيمت دی
ددې باغ خوږې میوې ښه لوی نعمت دی

مګرویره ده په کارله صیادانو
له بې رحمه بې انصافه انسانانو

تنګه کړی په مونږ دوی دغه فضاده
ددوی وصف ګوره یسفک الدما ده

یوبندي کړي په قفس کښې چې ویېره
بل په سره اوربانديې نیسي چې کړېره
کاشکي نه وای پیداشوي انسانان
دادسختوسختوزړونوخاوندان
له بل لوري ورته غرشو داخه وایې
ته چې دغه شینکی بڼ دارنګه ستایې
داخوخپله هسې نه دی پیداشوی
انسان ډېرزیاراوزحمت پکښې ویستلی
که انسان نه وی دا باغ وچه میره ده

ښایسته کړی خو انسان دا منظره ده

بې باغبانه دغه باغ نه پاتې کیږي
داګلش په سپیره ډاګ باندې بدلیږي

په جهان کښې که بې رحمه صیادان شته
ورسره ډېرزیارویستونکی دهقانان شته
که یووینې تویوي اوخونریزي کړي
بل په کارکښې شي خولې عرقریزي کړي
دیوه لاس کښې که توره اوتوپک دی
دبل لاس ګوره تباکوخخه ډک دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای په سروګلومينو نندارچيانو
هېروئ مه کاراوزياردباغبانانو
دهقانان لري په تاسوډېرحقونه
دهمدوی دلاس پيدادی داګلونه

آزادي*****

په شړی ‌کښې ښه يم زه آزاد فقير
نه وريښموکښې چينجی غونډې اسير
په خمتاکښې حرازاد ښه دی سل ځله
له غلامه چې لباس يې وي حرير
دوژغنوپه کېږدی کښې که آزاد يم
يووېښته به يې ورنکړم په کشمير
په ويجاړه کښې مرغه ځاله کښې خوښ وي
په قفس کښې دسرو زرووي زهير
چې مرغان په هواوينم چرګ په ځمکه
راته ياد داسارت شي بدتاثير
همېشه اسيرمرغه دي خوړل شوي
اوبنکې يې بالښت دخان اومير
له ليندی داسارته چې ښوک خلاص شي
بې وزروپه هواځي لکه تير

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزړه شکوه

ګلونه ډېردي ګلرخان نشته — دګلوخواکښې بلبلان نشته

ننداري شته دي سترګوردپاره — دسترګوروقدردان نشته

مطلب دپاره تګ راتګ ډېردي — مینه پالونکی آشنایان نشته

په باغ وبڼ کښې تازګې ګورم — تازه فکرونه نن زمان نشته

دلوبومنډومیدان جوړشوی — میدان دفکردجولان نشته

په ادیرو به ګلان راشنه شي — په مړوتاثیرنوردباران نشته

په خوله ډېرښه دی زړه یې ښه نه دی — ښه فکر نشته ښه ګمان نشته

مین په ګټه زړه شي دګټې — سنګدلان ډېردي موم دلان نشته

دزوراو زروغلامان ډېردي — دلته دزروصاحبان نشته

هوا هوس کړه خلق مریونه

آزاد هوس نه یوانسان نشته

دژوند ډیوه

شپه دوصل وه مجلس ودیارانو

دمینو د دردمنو رنځورانو

دژوندون ډیوه دعشق په اور رڼا وه

دخلوت کورکښې دحسن تجلاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کتل مې له کوم لوری پتنګ راغی
لوغړن او تلولی په غورځنګ راغی

ډېربېتا به و چې ځان ستي په اورکړي
سمدلاسه ځان په اوربانديې نسکورکړي

دتن پېټی له خپل ځانه کانديې لرې
کړي پيداځانته دروح نوريې وزرې

کوم زړه سواندی ورته ويلی ګوره سوزې
ژوندون ښه دی په دنياکښې يوڅوروځې

دومره پاتې شه چې ووينی سباته
په رڼاورځ يوځل وګوری دنيا ته

پتنګ ووې زه مين په دې رڼا يم
له قديمه په ډيوه بانديې شيدايم

زما ژوند لکه ډيوه دځان سيزل دی
ځان ساتل له سوزېدونه مړه کېدل دی

ډيوه هغه وخت ژوندی وي چې بلېږي
مړي هغه وخت چې له اورخخه بېلېږي

زمونږ مرګ اوژوندله نوروفرق لرينه
له سيزلو نه نجات دی زمونږ مړينه

سوزوسازد زندګۍ ښه تماشاده
بې رڼا اوسېدل مړينه اوفناده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دعشق له نوراونه ویریږم
دخلیل په شانی سرولمبوته لوېږم

پسرلی راغلی

باغوانه زیری مي دربانديٖ پسرلی راغلی
وخت دګلانواوموسم ډېرګلالی راغلی

داپه سحرکښي غوږېدلی دګلاب غوټۍ ده
که دښادی په ورځ دسروزروتالی راغلی

دغه شني پاڼي دي چي ځان پکښي سوسن پټ کړی
که له جنته دخلعت ښایسته کالی راغلی

بلبله ګرزي خپل پردی باندي دازیری کوي
چي ګل ته ګورئ بیازماښایسته لالی راغلی

اوزي صحراته ښایسته جوني ګلانوپسي
دفرش دپاره غورورغوته شنیلی راغلی

بیا د"الفت" اومحبت ناري بلبله وهي
په ګرمجوشۍ کښي بهارخومره بریالی راغلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبهار فیض

پسرلی بیاراغی وطن ته له فیضانه سره
بیاېي راوړی ډېرګلونه دي له ځانه سره
په یوه میاشت کښې ګوره حمل[1] په غوایي شي بدل
پسرلی دغسې کومک کړي له دهقانه سره
واړه جهان ګل وګلزارشه دبهارله فیضه
مینه پیداشوه دهرچاله دې جهانه سره
په غرو رغوکښې دګلانو چمنونه وینم
سل آفرینه په بهارله دې احسانه سره
دغوتۍ زړه په باغ کښې تنګ شه دصحراپه ارمان
ریدي دامان ته دي وتلي ارغوانه سره
زمکې آغوستی سرترپایه شنه جامه دجنت
ځکه سیالي کوي له شنه ډنډ داسمانه سره
چې شنه پټي سمسورباغونه دلته هلته وینم
دهقانه ستا دې کوروداني وي له باغوانه سره

---

[1] : دپسرلی لومړی میاشت حمل او دوهمه ثورده چې حمل په لږ لفظي تغیرورغومی اوډګېډی بچی ته وایې اوثور دغوایې په معنی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخزان سندره***

خزان راغی رنګ وبوی لاړه له ګله

څکه چېرته غلی شویده بلبله

داشنې پاڼې ورځ په ورځ کوره زېړېږي

سرسبزي اوتازه ګي يې وبايلله

پاڼې رېږدي لکه زړونه دخوارانو

دخزان سېره سيلی ولګېدله

زېړې پاڼې چې رېږي خورالوېږي

څکه اخلي رخصتونه يوله بله

هغه پاڼه سيلی ويوړه کومې خواته

چې زما اوستا په سرسوری کېدله

او س کابل دخوارغريب ټاټوبی نه دی

ګذاره په دې هواکښې شوه مشکله

له کابله د خوارانوکډې ليږدي

ننګرهاره! ته اوس ښه يې له کابله

چې هرڅوک پناه دروړي په بده ورځ کښې

ته يې ساتې ديخنی له چپاوله

ستااوبه لکه غومبسې چيچل نه کا

ستا هواده بې آزاره معتدله

تاساتلی تازه ګي اوسرسبزي ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګل پاڼه دې خزان نه وژغورله

دکابل خوبان طواف ستادګلشن کړي

ګل دې اخلي خراجونه له وربله

بداېان دې هم هواته هوسېږي

درروان دې ګرنډيوکښې په ځغله

تل سمسوراوسه لغمان اوننګرهار

برکت اوخيږدې زيات شه يوپه سله

زېرنارنج دې په شنوپاڼوکښې داوايي

په خزان کښې مې بهارګوره عاقله

دمني خاطره

دخزان تابلوري ښومره رنګونه

راشئ! وګورئ دزېړرنګ عالمونه

داچې باغ کښې طلايي رنګونه وينئ

که پوهېږئ خپل قيمت ښيي باغونه

☆ ☆ ☆

خزان راغلی منظره دباغ شوه بله

ونوبوټو طلايي کړه جامه خپله

په طلاؤکښې ډوب شويدي باغونه

په دولت مينه مه ګوره ورځغله

☆ ☆ ☆

ساړه راغله زېړې پاڼې راتوييږي

سورتنور دغريبانوپرې تودېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ګرمۍ کښې که يخ سيورى دراحت و
په سړوکښې سره لمه ده چې بلېږي

☆ ☆ ☆

کله ګل کله مېوه وي په باغوکښې
کله سيورى کله اوروي په دېروکښې
کله پاڼې دي په کارکله لرګى
هرڅه شته دي دباغونوپه کوروکښې

☆ ☆ ☆

په وربل باندې ګرد

خاورې شومه نومې ځاى پاس په وربل شه
له دې رشکه په ګلشن کښې مړاوې ګل شه
دلاله زړګى شه تورله ډېره غمه
له ناکامه دصحرالورته مايل شه
نرګس زېړشه له ارمانه شينکي باغ کښې
چې داځاى وحق زما ولې دبل شه
آسمان هم له قهره شين شه چې داولې
په معنې کښې جګ له مانه يوپه سل شه
دعاشق برى په عجزاوپه نياز دى
چاچې کړله سرلويي راته خجل شه
زاهدقرب غوښته په زوردعمل باندې
همدغه عمل دده مخکښې حايل شه
داخاکي تن چې چاخاوري کړپه عشق کښې
د ,,الفت" په ژبه داسې وستايل شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحسن جلوه*

په غروردحسن نمروخوت آسمان ته

ژرراپریووت چي یې ستا ښه بشرولید

دنرگس سترگي خوستا په لورکږي دي

په گلشن کښي مې چي نن مازدیګرولید

نه تنهابلبل له عشقه ناقراردی

سرگردان مې نسیم هم نن سحرولید

دعشق دام دی هرطرف ته غوړیدلی

خوپکښي مې بندصاحب دنظرولید

په طلسم رانه حسن زړگی ویوړ

نازمکیزکښي مې دسحراثرولید

راخرگنددعشق قوت اوزورشه هله

چي محمود غوندي سلطان مې نوکرولید

دواړه وروځی یې لیندي باڼه یې غشی

مسلح مې نن دحسن افسرولید

لارښودونکی که دعشق درته په کاروي

ما „الفت“ ددغي لارې رهبرولید

ملت اومملکت*****

یوه باغ کښي وې ولاړې ډیرې ونې

هره پاڼه یې لایقه دستاینې

خواپه خواغاړه په غاړه خوله په خوله وې

له یوې خاورې پیداديوکالبه وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له يوې ويالې اوبه ورته راتللې
په يوه هواکښې ټولې لويېدلې
ددې ټولويوخزان اويوبهار و
ښه اوبه ديې وشريک يوويې واکدارو
ځينې جګې ځينې ټيټې کوزوپاس وې
لکه ګوتې ديوه وجوددلاس وې
چامېوه لرله چا ښايسته ګلونه
دچاسيوري و ډيرښه دچاقدونه
چنارلوی وشفتالو لکه ماشوم و
دمڼې اوناک توپيرله ورا معلوم و
له يوه سره لويې وه نورخه نه و
بل سره رنګونه ښه خوندونه ښه و
دمرغانونغمې وې پکښې څورازه

هرمرغه موپېژانده له خپل اوازه
رنګارنګ ګلونه و يوه چمن کښې
لکه وي چې ولسونه په وطن کښې
هريوبوټی پخپل ځای کښې سربلندو
دباغبان سترګوکښې هريوارجمندو
په حقونوکښې يې نه وخه توپير
مالياروپه هرې ونې ډېرزهير
يوله بله يې په هرحال کښې شرکت و
په تمامه معنی يوصحيح ملت و
لکه باغ يومملکت وګڼه وروره
پکښې هرقسم ګلونه بوټي ګوره
ونې ډېرې خوباغ يودی که پوهېږې
که کوې بل رنګه فکرډېرغولېږې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه سکه وروڼه لري بېل بېل نومونه
بېل رنګونه بېل غږونه بېل خويونه
مګردواړه اوسېدونکی دیوکوروي
دیوې سترګې په کورکښې سپین اوتوروي

لوی افتخار***

زمانه ږدي په هغه سردافتخارتاجونه
چې يې په سروي رسولی ډېرمشکل کارونه
په ډېرې لويې قربانۍ پيداشي لوی حقونه
خوشې په خوشې هېڅوک نه ګټي درانه نومونه
کارونه ډېردي خوهرکارګوره شهکارنه دی
له خپله سره تېرېدل څه اسان کارنه دی

سرورکول دخپل ولس دسرداری دپاره
داستبداد او استعماردبربادی دپاره
دحق ګټلواودخپلې آزادی دپاره
دننګ ناموس دحفاظت اوسرلوړی دپاره
هغه ګران کاردی چې ښاغلي ننګيالي يې کوي
په آزادی مين ځوانان او توريالي يې کوي

مري عالمونه هره مړينه افتخارنه دی
دهرچامرګ دشجاعت اوعشق يادګارنه دی
دپټنګ مرګ دمچ مېږي مرګ غوندې خوارنه دی
په هيڅ مذهب کښې برابرحلال مردارنه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمنصـــــورمړګ بـــه ســـتايل کيـــږي پـــه دنياکښـــــې مـــدام
پـــه هرنظرکښـــې بـــه حقيـــروي مـــرګ او ژونـــدد غـــلام

پـــه ځـــان وژلوکښـــې ژونـــدون دنـــام وننـــګ وينمـــه
لـــــوی افتخــــاردآزادی دپــــاره جنــــګ وينمــــه

دېـــره شـــانداره کارنامـــه پـــه هغـــه درنـــګ وينمـــه
چـــې دمظلـــوم لاس دظـــالم پـــه وينـــو رنـــګ وينمـــه

هلتــــه چـــــې ظلـــــم، تجــــاوز، فرعونيـــــت وي ولاړ
پـــه مقابـــل کښـــې يـــې همـــت، ننـــګ وغيـــرت وي ولاړ

حقيقـــت تـــــريخ دی مګـــــرزه انکــــارکولی نشـــم
جهـــان مـــې وينـــې چـــې زه ځـــان قربـــانولی نشـــم
دپښـــــتنو درانـــــه نومونـــــه بـــه ســـاتلی نشـــم
دپنجـــابي مخکښـــې پـــه بربتـــولاس وهلـــی نشـــم
دبرپورتـــــه ګـــورم چـــې دپلارنيکـــــه يادګارتـــــه ګـــورم
دبرښـــکته ګـــورم چـــې خپـــل تيـــټ ژونـــداو روزګارتـــه ګـــورم

اوس لـــــه پښـــتو نـــه دچــــاويره دچادارنشـــــته
هغـــه غيـــرت هغـــه هيبـــت هغـــه وقارنشـــــته
پـــــه زروتنوکښــــــې يــــــوتن هــــــم فداکارنشـــــته
ځکـــه پـــه حـــق دپښـــتنو بانـــدې اقرارنشـــته
هغـــه بـــه څـــه وي چـــې خپـــل حـــق پـــه چـــاملی نشـــې
يادخپـــل حـــق دپـــاره ځـــان قربـــانولی نـــه نشـــې

پـــــه باجوربانـــــدې راغلـــــی څـــــه بلاوينمـــــه
لـــــه باجورنـــــه جـــــوړه شـــــوی کربلاوينمـــــه
پـــه پـــاک نامـــه دېـــره ناپاکـــه نارواوينمـــه
دبـــل پـــه زورمســـته مغـــروره مارشـــالاوينمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباجوړپه کلی کورکه نن بمونه اوري
دباجوړيو په مړانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داستقلال لري
دمراکش په شان په مخکښې لوی جنجال لري

لکه تونس الجزايردمظلوم حال لري
هغه مقصداوهغه فکرهغه خيال لري

خوپښتانه په قربانۍ کښې لږ نيمګړی وينم
دغه دتېروخت توريالي څه قدرسترۍ وينم

ويده ګوجر

دسيندپه غاړه په شنه ورشوکښې
ګڼوځنګلوکښې په شنو دروکښې
يو دوه ګوجرومېښې پوولې
هريوه خپلې مېښې روزلې
نه يې بل کاروونه نورغمونه
نه ورسره و نورنورفکرونه
تمامه ورځ به دمېښوڅارو
دشپې به هم لاويش اوبېدارو
پس له څوورځووخت دلنګون شه
پام دګوجرو زيات له پرون شه
څوک چې ساتونکی اونګهبان وي
يوساعت خوب يې زيان اوتاوان وي
هغه هېڅکله نکړي خوبونه
غفلت لوی عيب وي له يوه شپونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوجروځکه شپې روڼولې
شپې یې په ویښه سباکولې
وروسته دخوشپوله بیدارۍ نه
ګوجرستومان شوه له بېخوبۍ نه
خوب ډېرغالب شه په دواړو باندې
لکه غلیم چې هجوم وکاندی
یوتن خوب وېوورنصیب یې خوارو
هغه بل ویښ و بخت یې بیدارو
د دواړومېښې وزیږېدلې
سپوږمۍ اوستوروورته کتلې
چې ویښ ګوجرکړې مېښ کتۍ تولې
له خپلومېښولاندې راتولې
څه یې چې تول کړه هغه یې خپل شوه
نرکتۍ واړه دهغه بل شوه
هغه چې ویښ شوسباله خوبه
وې لیدله دارنګه لوبه
تپوس یې وکړله خپل ملګری
دامې په برخه څه رسېدلی
داسې قسمت ته خوحیراني ده
دارنګه برخه نه آسماني ده
ملګری ووی چې خوب کوینه
مېښې یې نر نرکتۍ راوړینه
څوک چې پاسبان وي اوکړي خوبونه
ورپسې جوړشي بیامتلونه

ناخاپي کاڼي***

یوه ویلې ماپه عمرکښې آسمانه
چاسره بدنه دی کړی بې احسانه

احترام مې تل ساتلی دانسان دی
شفقت مې مدام کړی په حیوان دی

ښه مې کړی خوک مې نه دی آزارکړی
رانه خوښ دي همسایه اوټول وګړي

بدمي چاته کله نه دی رسېدلی
په درنه سترګه مې هرچاته کتلی

په دې حال کښې هم زه روغ نه پاتې کېږم
دتقدیرپه غشی بې ګناه لګېږم

یوناڅاپه راځي کانې له هوا
نلري دبې ګناهوڅه پروا

لوېږي زما په سرله لاسه دتقدیر
په آزارکښې زما نه کوي تقصیر

بې سببه رسېږي راته ضرر
تصادف دی بېشعوراوبې خبر

ماکوم بدکړی چې وینمه جزانن
زه دچاله لاسه وکړمه ژړانن

بل پرې غږکړخبرنه یې له خپل ځانه
شکایت کړې له تقدیراوله آسمانه

تا به هم کله وي کانې غورځولی
یوناڅاپه به په چاوي لګېدلی

درپه یادکړه ټول جزیات دخپل عمل
دی دهرچاخپل عمل دلارې مل

کایناتوکښې دی پروت ښه انتظام
سنجیده دي دتقدیرواړه احکام

بې شعوره چې ونه ګڼې فلک
مقرردی هریوکارته یوملک

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې رسیږي درته هرڅه لړاوډېر
دهغه سبب وي پټ درنه یا هېر
ته یې بولې بې سبب اوبې علته
خبرنه یې دتقدیرله پټ حکمته
بدمدام درته له خپل لاسه رسیږي
اورله خپلې لمن شامدام لګیږي

ښه رسیږي درته تل له لویه خدایه
چې راضي نشې هېڅکله له همایه
ته پخپل عمل لانورهم نګران شه
دتقدیرپه کارو باندې نېک ګمان شه
چې سړی لړڅه په فکردتحقیق شه
خپلوتولوحرکاتوکښې عمیق شه
ورپه یادشوه یوه ورځ چې ده بې پامه
غورځولی ویوکانی له خپل بامه
یوناڅاپه ولوېدلی په چابانډې
چې ولاړوبې خبره تیټ دلاندې
همداکانی وهغه سړی ساتلی
له خپل ځان سره یې ډېروګرزولی
چې پرې واخلي انتقام له هغه چا
چې پې دی وپرې ویشتلی بې ګناه
لاس یې برنشو موده شوه ډېره تېره
قهریې سوړشووېلې ځه تېره په تېره
زه هغه ومه ویتشلی خوپه سهوه
ښه به داوي چې اوس وکړم ورته عفوه
نوېي کانی له خپل کوره کړ ګذار
خبرنه وچې راځي څوک په دې لار

پري لګيږي هغه څوک چې په خطا
خلق ولي اوځان بولي بې ګناه

دقدرت کارونه واړه دغه شان
په تدبيراوانتظام لري جريان

بې احتياطه که څوک وکړي حرکت
که دی نه وي بل هم نه دی ملامت

له تقديرسره شته هرقسم تلک
دمظلوم انتقام اخلي تل فلک

ته جزاله خپل عمل سره تله
که دې وليدتفاوت وکړه ګله

ښه اوبدانسان تول دی په حساب
بې سببه چاته نه رسي عذاب

مکافات وي له عمله ځني زيات
يوپه لسه لري اجرحسنات

خوجزا دبدونه وي تيټ وپاس
په احتياط خوځوه دلته ښه اولاس

څه چې وکړي هغه به ربي تل
هرڅوک اوري په جواب کښې خپل ويل

داحسان جزابه ووينې احسان
دبدی جزابه هم درکړي آسمان

نوردي خوښه چې اغزي کري که ګل
بې کرنې مه کړه طمع دحاصل

تفاوت لري حاصل کښې هره ځمکه
ته دې خپل زړګی دکردپاره ښه که

پکښې وکره ښه تخم د„الفت“
نو به ووينې له هرچامحبت

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپل خدای سره اخلاص په زړه کښې ساته
له مخلوق سره يې هم کړه مينه زياته

تګی اوریا

تادکوم فرعون دظلم سحرمات کړ
چې په لاس کښې ګرځوې ښکلی امسا

د کاغذ په ګل بلبلې نه تښولیږي
راشه پرېږده نورکارونه دریا

اورلږونی غوندې سوی اوتک تورېې
امیدمه لره دخپلې زرغونتیا

ښه اوبدحق وناحق چې معلوم نشي
توره شپه ده ورته مه وایه سبا

چې له نوکه ترکوتیه تړول غرض دی
دانسان په نوم یادیږي څه بلا

خپله ګټه اوضررخیروشربولي
دانسان دقضاوت دغه معنا

انسان څوک دی زه یې دومره پېژنمه
چې حیوان نه بیلوي ځان په وینا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ناحق کړي باطل حق کړي په ويلو
نوم پرې کښېږدي دروااوناروا

عقل څه دی منطق څه دی حکمت څه دی
غولول ديوه بل په هغه دا

کله خوښ کله غمجن کله حيران شم
دادنياده ګډه وډه تماشا

په حراموناروا سړی ته ورشي
څه لولې اوبې حياده دادنيا

عاقبت*

عاقبت به يې سېلاب داوښکويوسي
چې خواران اوغريبان چاژړولي

نن سبا به داقبال له تيلې کوزشي
چاچې سترې اوستومانه څغلولي

زمانه به يې دنوروخندنی کا
چې يې هروخت په خوارانو دي خندلي

شنه چمن کښې به په ګلوخزان راشي
بلبلان يې چې په باغ کښې کړولي

له دې خړآسمانه هروخت ږلۍ اوري
وړي سېلاب دزمانې واړه ښاغلي

دښايست بهارخو ورځې وي دنياکښې
بياله نازه راکوزيږي نازولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې دهرخه تلوني دي پوهېږم
ځکه ماترېنه لاسونه دي وينځلي
هريوباغ چې راسپېرلی دي ګلونه
دخزان سيلۍ في الحاله رژولي
لمر، سپوږمۍ ددې آسمان په خوکرته

تېټ وپاس خراوروښانه ماليدلي

ځکه مازړه بل عالم پوري تړلی

دی دنيا ته مې په بل نظرکتلی

زما حال*

تېره تياره ده زه رڼا ته انتظارلرمه   خومره ډېرکارلرمه
يمه پښيا بل اوپه لارکښې خنډوخارلرمه   بېړه تلوارلرمه

ملګری تللی زه ويده پاتې بېدياکښې يمه   غره اوصحراکښې يمه
واړه سپاره دي يوزه پلی په شابارلرمه   يوګودې جوارلرمه

نورپه موټروکښې په منډه لکه برق تېرېږي   په لارکښې نه درېږي
زماپه مخکښې دی ګوډ خرتل خبردارلرمه   خدايږو ډېرعارلرمه

هرچاپه برق باندې کوټه کړله تووده اورڼا   هم راډيوپرې ګويا
زه لاتراوسه دتيلی په دکان کارلرمه   ورته جارجارلرمه

هريوميدان کښې دی ولاړکوي اظهاردکما ل   اودخپل جاه و جلال
زه هېڅ شی نلرم په تېروافتخارلرمه   دمړوشمارلرمه

لاس اوپښې سترګې لرمه شم هرکارکولی   زياراوزحمت ويستلی
کسب وکارنکړم چې غني دولتمن پلارلرمه   پري اعتبارلرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامیدرڼا*

نوی دوردی راغلی
یوه نوی رڼا وینم

دازوړحال نه پاتې کېږي
چې دوخت تقاضاوینم

توره شپه په ختمېدوده
رڼا یې دسبا وینم

نوی ژوندراځي هرکوره
نوی نوی هوا وینم

تحول دی چې رادرومي دافغان اوپښتون کورته
ښه موسم دتکامل دی ځئ چې ځودکمال لورته

زما نه راوړي هروخت کښې
نوی نوی پیغامونه

معلم دزماني ت ل
راکوي نوی درسونه

دادنیا یوپوهنتون دی
شاګردان یې ولسونه

تا څه زده کړه له دې عصره
ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دې ډېرنږدې دی چې به څه درنه جوړیږي
هغه ورځ ده اوس راغلې چې احوا ل دې معلومیږي

سوا ل دمرګ او دژوندپېښ دی
مګرستاپوهول ګران دی

ته لاپروت یې په تیاره کښې
نورسپوږمی ته ځي روان دي

داسې ژونددی ستا په برخه
چې نورتول ترې ګرېزان دي

لږ څه وغړوه سترګې
چې ته څه یې نورڅه شان دي

ستا په مخ کښې لاخره وینم خاروی ځي له تانه واړندې

ستا رفتارکه همدغه وي خره به وخاندي دربانديې

لمره!*

په سپین مخ دې دهجران شپه سباکیږي

په رڼا دې زمور مخه رڼا کیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغ وبڼ ددې جهان په تاسموردی
بې له تادځمکې مخ چې ګورم توردی

نتیجه ستا درڼا زمونږ ژوندون دی
ستا نظام ته حیران شوی افلاطون دی

تاکتلی په تاوده نظردنیاته
داجهان دې ښایسته کړی دی هرچاته

زمونږ زړوکښې ایښی تادژوندګرمي ده
ورکه کړی تازمونږ هره خامي ده

ددې ځمکې هریوبوټی لویوې ته
دباغو خامې میوې راپخوې ته

لویول اوپخول ستا مشغولاده
ستااثر لاندې خدای کړی دادنیاده

سپینې واورې دې اوبه کړې غرورغوکښې
بیادی کړه روان رودونه په شیلوکښې

تادا ورځې کړې رڼا زمونږ دپاره
چې مونږ واخلوښه حاصل له خپله کاره

دا وطن دی ستامشرق ته زمونږ لمریې
ته په اصل کښې غټ ستوری دباختریې

ځکه دلته ستا تاثیرله بل هېواده
یوپه لسه وینم زیات دژوندبنیاده!

پیداشوي په دې ځای کښې آرین دي
دپوهانوښه ځانګوهداوطن دی

آبادي دبلخ هرچاته ده څرګنده
له زړو آثاروډکه ده داکنده

نورومونږ ځنې اخیستي تل الهام دی
مونږ ډېرمخکښې آباد کړی خپل باګرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالیدلی دی بامیان اوهډه دواړه
درته ګوري هندوکش په هسکه غاړه
خیرخانه ده که غزني که سرخ کوتل دی
منډی ګک اولښکرګاه روښان مشعل دی
وه زمونږ ډیوه په هروخت کښې روښانه
دروېزه کړی هرچازمونږ له خوانه

دوطن ترانه

وطن دی کورزمونږ دسترګوتورزمونږ
اوبه یې دي لکه شودې دخپلې مورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
دوطن خاورې دي زر، ترې پیداکیږي ثمر
دی نمک خوردېي وطن پلاردی که مور زمونږ
وطن دی کورزمونږ
که یې آباد نکړوخپل ځان به ښاد نکړو
ددې کاله ده خرابي یولوی پیغورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
په کاراوزیارد هرچا جوړیږي ښکلی دنیا
دوطن سترګې منتظرې دي په لورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ چې وکړو خدمت په ځان قبول کړو زحمت

کوي خدمت دخپل وطن ګاونډيان نورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

راکوي مونږته وطن هرڅه چې غواړي بدن

آب ودانه ده دوطن قوت او زور زمونږ

وطن دی کور زمونږ

په مونږ حقونه لري هرراز پورونه لري

بايدچې داحق کړي اداوورووي که خورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

وطن محبوب دی زمونږ، وطن مطلوب دی زمونږ

که يې ونه ساتوله نورو،مخ دی تورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

په دې هوا لوييږو په دې مينا مستيږو

خدای دې مدام لري دا باغ وبڼ سمسورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

دافغان ترانه

تل دې سرونه زمونږ اوچت وي

تل دې ساتلې پت اوعزت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هروخـــــــــت دې دلتــــــــه شـــــــان وشــــــــوکت وي
ننــــــــګ وغيـــــــــرت دې زمـــــــــونږ دولـــــــــت وي
دوطـــــــــن عشــــــــق دې وي زمـــــــــونږ زړوکښــــــــې
ځـــــــــــاى دې دده وي دقــــــــــام ليموکښـــــــــــې
تـــــل دې افغـــــان وي تـــــل دې افغـــــان وي بيـــرغ زمــــونږ دې لـــوړ پـــه جهـــان وي

افغانســــــــــــتانه تـــــــــــل دې ودان يـــــــــــې
لـــــــه غليمـــــــانو دې پـــــــه امـــــــان يـــــــې
تـــــه دې ســـــرلوړى تـــــل پـــــه جهـــــان يـــــې
زمـــــونږه ځـــــان يـــــې پـــــه مـــــونږه ګـــران يـــــې

هرڅـــــــه بـــــــه ځـــــــارکړو ســـــــتا لـــــــه هوانــــــــه
ســـــــــتاله عزتـــــــــــــه لـــــــــــــه اعتلانـــــــــــــه
تـــــل دې افغـــــان وي تـــــل دې افغـــــان وي بيـــرغ زمــــونږ دې لوړپــــه جهـــان وي

پـــــه حـــــق مـــــين يـــــو د حـــــق پـــــه خوايـــــو
دښـــــــمن دظلـــــــــم دنـــــــــاروا يـــــــــو
آزادي ســــــــــــــــــــــاتو آزادي ســـــــــــــــــــتايو
ســـــــرپه وطـــــــن ږدو پـــــــه ننــــــــګ فـــــــدايو
نـــــــه ظالمـــــــان يونـــــــه مظلومـــــــان يـــــــو
ښـــــــاغلى نســـــــل مـــــــونږ دافغـــــــان يـــــــو
تـــــل دې افغـــــان وي تـــــل دې افغـــــان وي بيـــرغ زمــــونږ دې لوړپــــه جهـــان وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیوالی ترانه

دیوه وطن اولادیو   تېرله سره په هېواد یو
دافغان په نامه یادیو   بختوریوچي آزاد یو

دا وطن دی په مونږګران
داوطن دی دافغان

په یوه نامه یادېږو   په یوه بېرغ ټولېږو
یوله بله نه بېلېږو   په یوه وطن ځارېږو

ټول منو دخدای فرمان
داموعهداوپیمان
آزادي زمونږ لیلاده   آزادي په مونږ شیدا ده
راسره لویه سودا ده   په لوی خدای زمونږ ویساده

ساتوخپل شرف اوشان
دوطن نام ونښان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تیره شوه داعصردعرفان دی
بې علمه ژوندون ګران دی
په حق پسې روان یو   دعلم پتنګان یو   دجهل دښمنان یو

لښکردمعارف یولوړزمونږ نام ونشان دی
بې علمه ژوندون ګران دی
په زده کړه اوښونه   دحق کووپالنه   دخپل وطن روزنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ ګرانه وطنه دا موعهداوپیمان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دعلم په ځانګوکښې دعقل په کوڅوکښې په غیره دپښتوکښې

لوی شوي یومونږ واړه خپل وطن رابانـدي ګران دی
بې علمه ژوندون ګران دی
روان مخ په رڼا یو مین په اعتلا یو دهرمرض دوایو

په لوړدترقی ځو رهنمازمونږ قرآن دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دغیرت سندره

مونږ پښتانه یو دغیرت په ځای کښې سرورکوو — هم مالوزرورکوو

دظالمانو جواب هروخت په خنجرورکوو — ورته خبرورکوو

مخ ګرځول دجنګ میدان نه مونږ ته دین نه وایي — ملی آیین نه وایي

مونږ خپلوتوروته دسروونوجوهرورکوو — اب دخطرورکوو

وطن ساتنه حق پالنه وظیفه ده زمونږ — دافریضه ده زمونږ

دخپلواکی درس خپل اولادته مکرر ورکوو — دغه هنرورکوو

سرورکول دخپل ولس دسرداری دپاره — دآزادی دپاره

دپښتون کاردی ځکه لاس کښې توره سپرورکوو — زره زرور ورکوو

تجاوزنه کووپه نوروباداري نه کوو — ستمګاري نه کوو

دښه سلوک امتحان هرچانه بهترورکوو — په وطن سرورکوو

دآزادی دښمن چې هرڅوک وي ناښاددي وي — خواروبربادد ي وي

مونږ دپنجرې اسیرمرغه ته بال وپرورکوو — آزاد وزرورکوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمارچیان

جالونه شته دامونه شته باښې لري تازيان لري
پښتونه ستا نيوولره مارشال ل دپاکستان لري

سيسۍ ولي هوسۍ ولي وري وري مرغۍ ولي
ددوی له دامه خلاص نه دي هغه سيندچې مايان لري

دوسپنوپنجرې لري قفس غوندې کوتې لري
له بې ګناه مرغانو نه بېشماره اسيران لري

غرخه ترې تښتېدی نشي مرغه ترې الوتی نشي
هېڅ وارېې خطانه دروميي پخې سترګې ښکاريان لري

که زانې په هواکښې وي که زرکې په خنداکښې وي
هېڅ رحم په چانه کوي سخت زړه لکه سندان لري

څه جال لاندې راغلي دي څه لوموکښې نښتي دي
ددوی له لاسه وينوکښې شتکې ډېرمرغان لري

نيول کوي وژل کوي په اورکباب کوي
وريتې مرغۍ په هروخت کښې په سر د دسترخوان لري

په هرپټې کښې وينمه صياد دام غوړولی دی
په غرونوکښې ليوان لري ښاروکښې قصابان لري

علم او معنا

بې معنی کله پټېږي په لباس کښې
عيب يې ښکاري په تن پټ اوکه لغړدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښایسته لباس په غاړه دبې علمو
که هرخومره ښکلی ښکاري تش انګړدی
که بې علمه چاپکړی سپینه ترلی
چې دبحث مجلس جوړشي رنګ یې ژیړدی
بې کمال که لري مال هرخومره ډېر
له احتیاجه نه خلاصیږي بل ته اړدی
که اغوستی یې پوټکی دسموروي
خلق یې پېژني له ستر ګوچې ګیدړدی
چې عالي فکرلري اولوړهمت څوک
باور وکړه چې له هرچاځني لوړدی
که په هرلباس کښې علم ځان ښکاره کا
د تعظیم او احترام دقدر وړدی
بحرډک له مرغلروچوپ روان وي
دبې آبه خلقو خوی لکه دچړدی

دپلار توره*

په چت کښې وینم زړه توره د پلار
دبابا ګانو اونیکونو یاد ګار
توریالی نشته چې څه کارترې واخلي
توره بې قدره شي چې نه وي تورمار
له تیکی ډېرعمروتلی نه ده
اوس له نظره غورځولی روزګار
آب وتاب نلري جوهرنلري
بې آبه ځکه شوه چې نه ده په کار
یو وخت یې ډېرشان وشوکت درلوده
تېره خنجرونوم یې وذوالفقار
دغسې نه وه چې دااوس یې وینم
په ډېروزړونوکښې یې اېښی و ډار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غلـــــــــيم ســـــــــترګه ســــــــــوزيده ورځينـــــــــــــې
پــــه غزاګـــــانو کښـــــې يــــې نــــه و مـــــدار

اوس دلرګــــى پــــه شــــان پــــه چــــت کښــــې ايښـــى
نـــه وينـــي خـــوب کښـــې هغـــه ليـــل ونهـــار

هـــــېڅ پـــــه کارنـــــه ده وخـــــت يــــې لاړه تېرشـــــه
خوتـــــه يـــــې بولـــــه تـــــاريخي افتخــــار

چـــې زمـــاني نـــه خـــوک شـــي روســـته پـــاتې
شـــــې تـــــاريخي افتخـــــار دغســـــې خــــوار

نه ځي

درونـــــدوالي غرونــــه ، پښـــتونواله پښـــتنونه نــــه ځــــي
تـــوروالى شـــپو نـــه رڼـــايي دلمـــر شـــغلونه نـــه ځـــي

دآزادى پـــه لارکښـــې ســـراوما ل کـــه لاړشـــي زمـــونږ
مـــونږ پتنګـــان يوپتنګـــا ن بلوډيوونـــه نـــه ځـــي

خـــو قرنـــه کيـــږي تـــوره لاس کښـــې د افغـــان وينمـــه
د تـــورې بريښـــااوس لـــه اشـــعارو د پښـــتو نـــه نـــه ځـــي

دپـــلار نيکـــه ځنـــګ کښـــې موتـــورې معلقـــې وې تـــل
دپـــلار نيکـــه تعلقـــات نســـل نمســـونه نـــه ځـــي

دبابـــا ګـــانو اونيکونـــــو دلاس نښـــــه ده دا
دتـــورې قـــدر زمـــونږ ســـترګواوليمونه نـــه ځـــي

د پخوانيـــو خـــوى عـــادت مـــونږ پرينـــودلى نشـــو
د ښـــکار عـــادت د بـــاز باښـــو د اولادو نـــه نـــه ځـــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلې لمبې زمونږ په زړوکښې که مړې شويدي اوس

بيابه تازه شي مړه اورونه له سکرونه نه ځي
بيابه اور بل کړو ظالم اوددښمن په خونه

دانتقام جذبه زمونږه له سينونه نه ځي

که په برهان اودلايلوفيصله ونشوه
غوڅه اوپرېکړه دچړوتورولـه خولونه نه ځي

ښکاري باز*

بازنيولی په منګولوکښې سيسۍ وه
خوندوره مزه داره ښه مړۍ وه

چې يې راوړه خپل خاوندته سلامته
بې څه طمع بې احسانه بې منته

چاويل ورته چې ای بازه نادانه
څه ليدلی تاله لاسه دانسانه

چې په لاس کښې ورکوې پخپله ځان ته
ورته نيسې دهواپرندګان ته

ولې بل مرغه نيولی له غړۍ تا
ولې ورکړله انسان ته دامړۍ تا

تاپخپله ولې نه خوره هواکښې
پاتې نشوې ولې دې لويه فضاکښې

له پنجو د بنيادمه چې شوې خلاص ته
څنګه راغلې ورته بياپه ډېراخلاص ته

قدرت تاله درکړی لوی وزرونه
ستا پروازلاندې خدای کړی اوچت غرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې دي په ښکارشې تېرولی
پخپل واک آزاد ژوندون شپې ته کولی

څه احتیاج لري انسان ته په نورې کښې
څه فایده لیدلي تا په غلامی کښې

چې له دي هسکې فضارا ښکته کېږې
دانسان حضورته خپله راتیتېږي

پټې سترګې تارپه غاړه زندګي کړې
بل دپاره ښکارکوې خوشې خواري کړې

په کوم تاربانديې تړلی ته انسان یې
چې تابع دده دحکم اوفرمان یې

بازویل چې انس الفت دانسانانو
رابېل کړی یم له ډلې دمرغانو

اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی
داطلسم هیڅ وخت نشم ماتولی

په ځنګلو او غرو دپاسه پروازونه
ماپرې ایښی ده دپاره داسیلونه

زما فخردانسان په لاس ختل دی
خوښ زما دانسان کورکښې اوسېدل دی

زه خادم کړمه الفت دانسانانو
مقررکړم دوی قصاب دهمنوعانو

یوزه نه ډېرحیوانات ددوی تابع دي
په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فیل په دومره لوی وجوددوی منقاددی
انس الفت یولوي سبب دانقیاد دی
اس دده په سورلی ګوره چې مستي کړي
اوښ دده په مخ کښې تیټ شي اوپستي کړي
په الفت سره تابع وحشي حیوان شي
ښه ملګری یوانسان دبل انسان شي

زخمي زړه(۱) *****

زړه یې مه بوله تورکاني دصحرادی
په لیدودزخمي زړه چې زخمي نشي

ولې وینې درنه څاخي — ای زما زخمي زړګیه!
مرورله ټول جهانه — ګله من له خپل پردیه
بیا کوم غم درته پېښ شوی — دفلک له بې مهریه
له یارانو نه جدایي — که دښکلوله ټولګیه

چې بلبل غوندې کړیږي دسروګلوپه چمن کښې
خو شحالیږي نه هېڅکله ددنیا په باغ وبڼ کښې

څه ارماندافسوس لري ته — ولې شپه او ورځ څوریږې
راته ووایه څه غواړې — په څه باندې خوشحالیږې
په کوم ښکلي مخ مین یې — که دچاپه غم کړیږې
له اسمانه دي زړه شین دی — که انسان ځني وریږې

چې نه خوب نه دې خنداشته په نفرت ګورې انسان ته
مروري له هرچانه په حیرت ګورې اسمان ته

۱:: داشعر ددوهم عمومي جنګ داغیزې دردناك محصول دی چې په ۱۳۲۱ کښې په کابل مجله کښې خپورشو اوبیا دهغه وخت دډیلي دنن پرون مجله کښې نشرشوددې شعرینمه وروستی برخه په غوره اشعار نومی کتاب کښې راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخیستل شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پیمخونازولو   التفات اووفاغواړي
که دنازنعمت خاوندنه   مروت اوساخاغواړي
یاپیاله له میوډکه   له پیمخي اشناغواړي
یاسازونه سرو دونه   یادمیني دنیا غواړي

دسکوت طلسم مات کړه راته ووایه احوال خپل
له هېچانه مه ویرېږه کړه ښکاره ارزواما ل خپل

ددردمنوپه حال ژاړي   که په کونډویتمانو
شپه او ورځ دي په غوروکښي   وي ژړاد مظلومانو
که داهومره ناقرارکړي   په فریادبي نوایانو
هرطرف ناري سوري   دغمجنورنځورانو

بي له غمه نورڅه نشته دشپوورځوپه لمن کښي
خوشحالي هرګوره نشته په هېڅ کوراوهېڅ وطن کښي

ژاړه ژاړه خودي توان دی   وخت دغم او دژړادی
یودبل غوښوته وږی   که آشناکه نا آشنا دی
انسان کله خبردارنن   په روا اوناروا دی
دوست دښمن نه معلومیږي   ورورد ورورپه مرګ رضادی

محبت له زړونوتللی رحم نشته په جهان کښي
عاطفه اوپېرزوینه نه ده پاتي په انسان کښي

توره شپه توره بلاده   که لوګی دغم داوردی
چي بل شوی په جهان کښي   ددنیا پري سوی کوردی
یاخوتور رنګ دګناه دی   مخ دځمکي پري تک توردی
یادغم توره کیږدی ده   یاجهان تورلکه سکوردی

دجګړواورونه بل دي پکښي سوزي عالمونه
رسیدلی ترآسمانه دهمدغه اور دودونه

محاذونه دجنګ جوړشوه   په هرلوري هره خواکښي
فولادي اسمان جوړکړی   طیارو پاس په هواکښي
دکولیو بارانونه   ځکه اوري په دنیاکښي
بي له سروینو څه نشته   دشپوورځو په میناکښي

دسروینوعکس پریووت داسمان په کناروکښي
فسادونه شوه برسېره بحرو برغرو او رغوکښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیانه ده سره لمبه ده — پکښې سوزي عالمونه
په هرلوری هره خواکښې — لګېدلي دي اورونه
دآسمان لمنې سرې دي — ډک له اوره دي سیندونه
راشئ وګورئ عالمه! — په دیناکښې دوزخونه

له دې پورته شنه آسمانه سره اورونه راورېږي
ستوري نه دي سورانګاردي چې اسمان کښې لیدل کیږي

دادنیا په حقیقت کښې — ژروونکی افسانه ده
که پخواشرابخانه وه — نن دوینو پیمانه ده
سورګلزاریې ډک له اوره — دبلبلواشیانه ده
په سینګاریې مه غولیږه — یاقفس یازولانه ده

پتنګانوته له باغه بلبلان وایي نغموکښې
مونږ په سره انګارکښې سوزوتاسې سوزئ په لمبوکښې

پتنګان په شمع سوزي — بلبلان باغ کښې کړیږي
له آسمانه تندر اوري — لوی قصرونه رانړیږي
له دریاب دزمانې نه — بوی دوینو پورته کیږي
دمرګی دوری سترګې — په هېڅ شانې نه مړیږي

نن له مړوځنې ډک شوه دجهان لوی دریابونه
دانسان دمرګ دپاره اجل ایښی دي دامونه

ددنیا مزاج بدل شو — رحم نشته هېڅ په زړوکښې
یاخوزړونه ببخي نشته — ددي خلقوپه سینوکښې
دمرګی زهر خواره شوه — دهوا ځپوړموکښې
پخواني تاثیراوس نشته — نه په خاوره نه اوبوکښې

دشبنم په ځای په ګلوله هوا اوري بمونه
دخپل زړه په وینورنګ شوه بنایسته ښکلي مخونه

ددي عصرانسانان اوس — لیوني لکه لیوان شول
یودبل وینوکښې لامبې — میخواران اوس خونخواران شول
دریابونوکښې پیدانن — دفولادونهنګان شول
دخوري مری دپاره — پخلا سپي اوفقیران شول

دیوسف په وینو باندي دلېوه منګولې سرې دي
تمدن په لاس ورکړی فولادي تېرې چړې دي

دجګړواوجنګ میدان کښې — دي دتندرآوازونه
رڼا ورځ یې توره شپه ده — لیده نشي آسمانونه
دفولادو رسالې دي — که دسره اورسېلابونه
ځمکه ریږدي له هیبته — چې پرې ګرځي لوی ټانکونه

نن دځمکې په مخ باندې بل آدم بله حوا ده
دخولوپه ځای دوینو تویول یې مشغولاده

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پردې اوبې سیرته عالمونه دجهان شوه
څوک له لورې هلاکېږي ځینې کونډې یتیمان شوه
هیوادونه نیول کېږي ولسونه اسیران شوه
ځینې پریوتل له تخته ځینې ځینې تاجدارا ن شوه

جوړ قیامت دی په دنیاکښې خوحساب اوکتاب نشته
بې له غوښودانسان په دې اور بل کباب نشته

هرطرف ته چې نظرکړې دنفاق اورپکښې بل دی
پلارپه ځوی دی بدګمانه وروردبل ورورما ل ته غل دی
دوه خواره یاران چې ګوري یوه بل ته اینښی چل دی
دحسداور په هرزړه کښې ته به وایې چې منقل دی

دامتل مې اورېدلی چې خرپلارکړه خپله چارکړه
ددې وخت داپلارګلوی ده فکروکړه ځان هوښیارکړه

هرسړی مطلب اشناشو دا دنن ورځې عادت دی
نه ولاړ څوک پخپل عهد نه خجل په خیانت دی
څوېې لاس برنه وي دوست وي چې لاس برشي بل حالت دی
څوک په دروغونه شرمیږي دا عجیب خوی و خصلت دی

دمطلب دپاره کاندې سل وعدې سل قسمونه
مالیدلی دی په سترګودغه هسې شان عهدونه

بې له زوره په دنیاکښې بل قانون کله چلیږي
نقشه هره ورځ دځمکې په قوت او زوربدلیږي
چې قوي اوزوروردې پخپل حدکله درېږي
یووطن په زوراوجبر بل وطن سره ګډیږي

ضعیفان شوه پښولاندې زورورځکه اوچت شوه
واړه لوی شوه لوی واړه شوه ټول حیوان ددې حکمت شوه

ښه خبرشه زما وروره ددې عصرله احواله
بې له زوره په دنیاکښې زندګي شوله محاله
ضعیفان خلاصیدای نشي دفریب مکرله جاله
بې له تورې خلاصی نشته ظالمانوله جنجاله

باشرفه ژو ندون کاندې چې له مرګه نه ویرېږي
ما ل وسرېې په امان وي چې له خپل سره تیرېږي

که آزاد ژوندون دی خوښ وي تینګ په ننګ ناموس اودین شه
اوراوبوته غورځوه ځان فولادي اوآهنین شه
ښې تېرې پنجې پیداکړه لکه بازاوباشاهین شه
نه وایمه چې بلبل شه یاتوتي غوندې رنګین شه

ځیرپښتون شه دامتل دی څنګه غرهسې کربوړی
کړه سړې اوتودې تېرې داتعلیم کړې ژمې اوړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتونواله نام وننګ دی ننګیالی اصیل پښتون دی
ځان وژل دننګ دپاره دپښتون سړی ژوندون دی
سربازي زمونږ هنردی توریالی موافلاطون دی
فیصله دتیغ په ژبه دپښتورسم وقانون دی

چې په توره مري شهیددی هغه نه بې پردې کېږي
چې بې تېغه وي مړشوی په تخته باندې لوځېږي

توره حق اوحقیقت دی شریعت پرې رڼا کېږي
توري شپې دولسونو بې له دې نه سباکېږي
همدغه شرف یې بس دی چې په توره غزاکېږي
دظالم اوخدای ناترسه ورنه خوف اوحیاکېږي

توریالیو په حضورکښې سرټیټ کړی افلاطون دی
دتېرې توري په خوله کښې دیوه ملت ژوندون دی

تمام عمر تېره توره په دیناکښې حکومت کړي
په هغودې تل رحمت وي چې قایم پرې عدالت کړي
یاویستلی توره لاس کښې حفاظت دملک ملت کړي
دمظلوم انتقام اخلي په ظالم قهرومنت کړي

توره ښه ده ډېره ښه ده چې په لاس کښې دانسان وي
هسې نه چې په منګول کښې دلېوه یادشیطان وي

ظالمان په تېره توره په ناحقه خونریزي کړي
چې بې دین په هاتي سورشي دکعبې بې حرمتي کړي
دمومن په لاس کښې توره داسلام نګهباني کړي
حق پرست چې قوت مومي دخوارانو دلداري کړي

بل دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
وسیله دحق پاللواودنشردقران ده

په قوت دتېرې توري له کعبې بوتان وتلي
بت شکن مسلمانان هم سومنات ته رسېدلي
حق پالونکوتوریالیو خلق حق ته رابللي
دلوی خدای واړه احکام یې په دنیا باندې منلي

عبادت په توره خدای ته زیات له هرراز عبادت دی
دخپل سرورکول وروره خدای دپاره لوی طاعت دی

ترقي اواعتلاخوک که دقام اوملت غواړي
په وطن اوپه ولس کښې که ښه نوم اوعزت غواړي
یاددین اودنیا ګټه یاله خدایه جنت غواړي
تل په توره ګټل کېږي خوتینګ عزم وهمت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که جنت (۱) دچاپه کاروي توري لاندي يې مکان دی
آب دتوري بل شی نه دی همدغه آب حیوان دی

په دنیاکښې چې تېرشوي   تردي وخته فاتحان دي
سکندرکه ناپليون دی   که مغل اوکه غوريان دي
شاه محمود که احمدشاه دی   غزنويان اوکه سوريان دي
له مشرقه ترمغربه   چې هرڅه جهانګيران دي

ټول د توري په زېا کښې خپل مقصد ته رسيدلي
ډير تختونه ډير تاجونه توري يو بل ته بښلي

ته ويده وې په ځانګوکښې   هيڅ خبرنه وې له ځانه
نه له جنګ جګړوخبروې   نه له شرودجهانه
دوست دښمن خپل اوپردي ټول   ستانظرکښې و يکسانه
ستاپه سربانډي دپاسه   مورکړه توره آويزانه

په هغه وخت کښې يې ته لاتېره تېغ لاندي ساتلې
فکروکړه څه دپاره خپلې مورداسې روزلې

که پوهېږې زما وروره!   دهمدي ورځې دپاره
پښتنه مورډځوی سرته   ږدي تل توره جوهرداره
توره ستامال دی پښتونه   درته پاتې له خپل پلاره
پښتانه ځوانان خونداخلي   دتېروتورولوه واره
بې دتوري له سپين مخه په بل مخ چې مين نشي
ستا به فرق له خاروی څه وي که قربان په وطن نشي
دوطن په نام ونڼک تل   سرورکړی هرپښتون دی
له ښاغلوپښتونه   مونږ ته پاتې داقانون دی
چې دننګ ناموس دپاره   ځان وژلوکښې ژوندون دی
دخوشحال په ترانوکښې   مالیدلی دامضمون دی
„مړنې دي چې يادیږي په سندرواوپه ویر“
دهرنشې ورکولی دتېري توري تاثير

لکه غرپه هسکه غاړه   له آسمان لاندي اوسيږه
که ږلی اوتنداوري   له خپل ځايه مه ښوريږه
بې له خدايه بل له هېچا   اوله هيڅ شي مه ويريږه
په سخت زړه ددښمن مخ ته   ځای په ځای ټينګ ودريږه

(۱) الجنة تحت ظلال السيوف

(c) ketabton.com: The Digital Library

فولادي زړګى اوتوره ده په كارد ژوند دپاره
پښتانه ځوانان خوندداخلي دتېروتوروله واره

واوره! واوره !ا ى پښتونه
دپښتون شاعر شعرونه

داچې اوري څه له مانه
دي دسوى زړه آهونه

نورڅه نشته په دي زړه كښې
واړه دي داستاغمونه

دازخمي زړه ستاله غمه
راشه وګوره پښتونه

دپښتون بېرغ اوچت كړه ترلمنودآسمانه
خوشحا ل خان ختك خوشحا ل كړه پخپل قبركښې له ځانه

پښتونواله كه پښتوده
كه اسلام اودينداري ده

تقاضادزماني ده
اوكه پوهه هوښياري ده

دپښتون عالي فطرت دى
كه غيرت ايمانداري ده

ددي تولواى پښتونه
تانه دا اميدواري ده

چې ته بياكړي غېره وازه استقبا ل دتېرشوكت ته
څوقدمه وړاندې واخلې خپل راتلونكي سعادت ته

څه به ښه وي لويه خدايه
كه تېرشوى دوران راشي

دپښتون باباپه لاس كښې
درست پښتون اوافغان راشي

بياهماغه شپې او ورځې
دپښتون په جهان راشي

په هماغه زړومېنو
بيازمونږه كاروان راشي

دادعاپه څوڅووارودخپل زړه په كوه طوركښې
ماپه نيموشپوكښې كړى دپاک خداى په لوړحضوركښې

په هرزړه كښې بېل بېل قسم
اميدونه اواسرې دي

څوك دښكلوښومخونو
اميدواردننداري دي

دچاما ل اودولت خوښ دى
په دنيايي سترګې سرې دي

چادبل مقصددپاره
سنجولى څه چارې دي

له هغوزړونوځاريږه چې پكښې لوړه آرزووي
څه چې ښه ورته ښكاريږي پخپل قام دده پيرزووي

ښه خبرپه دغه رازشه
ى زما دسترګوتوره

چې يوازې په دنياكښې
ژوندون نه كيږي هرګوره

هرپيغام چې يوغووراوري
بل ته هم رسيږي وروره

ديوازې ځان سوداته
وباسه دزړه له كوره

ته يې ناست هغې بېرى كښې چې پكښې افغان پښتون دى
ستاسو هرڅه سره كډدي كه مرګى اوكه ژوندون دى

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اونورپښتانه واړه   په یوه ژبه ګرېږئ
په یوه نامه هرکله   اوپه هرځای کښې یادېږئ
دیوه پښتون په ښه نوم   سرترسره ته نازېږئ
ددښمن اودوست نظرکښې   لکه یووجودښکارېږئ

چې پردولره یوښکارئ همدغه مودی یو والی
نوک اوری کله ببلېږي نشته تاسوکښې ببلوالی

غم مویوښادي یوه ده   په رګوکښې یوه وینه
زه اوته دیوه مخ سترګي   خلق موبولي ښی اوکینه
دواړه یوشان غرېږو   مرودیووجود په مرینه
اختلاف دنظرنشته   چې موجب دبېلتون شینه

سپین اوتوردیوې سترګي کله یوله بل بېلېږي
په بېل رنګ کله دوه ورونه یوله بله پردي کېږي

راشئ ای پښتنوورونو   یوله بله به ځارېږو
دپښتون دژوندپاره   به هریوله سرتېرېږو
خوشحالي به مویوه وي   په یوه غم به کړېږو
په نامه دپښتنوالي   به مونږ واړه قربانېږو

یوه ورځ به داسې راشي چې پښتون واړه راټول شي
لر اوبرپښتانه واړه بېرته یوکوراو کهول شي

دازخمي زړګی به روغ شي   دغلیم زړه به زخمي شي
دا ارمان به له زړه ووزي   له غمونه به خالي شي
د الفت خواړه اشعاربه   پښتنوپه خوله جاري شي
پښتني دنیابه جوړه   کورپه کوربه خوشحالي شي

څوک چې زړه لري هرګوره پکښې هیله اواسره ده
دا آرزوله ډېره وخته تردې وخته راسره ده

دشاعرنظر***

زه یې پېژنم شاعردی بل څوک نه دی
چې دالوی جهان وروکی ورته ښکاري
د ورېښمواو زربفتو ښایسته توکی
دنادان په تن زړوکی ورته ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوفاني درياب کښې دمظلوم اوښکې
ددنيا بحرډنډوکی ورته ښکاري

چې خپل نفس نشي وژلی که سل وژني
نا توانه وېرندونکي ورته ښکاري

ددنيا فاني عيشونه نعمتونه
دسپي مخکښې پروت هډوکی ورته ښکاري

څه ګورم***

ګورم جهان کښې څوک کعبه ځينې بوتان جوړوي

غلطه پوهه له سړی څنې شيطان جوړوي

دسړوکاردی چې دخپل وطن کارونه کړي جوړ
جونه اوپېغلې سينګارونه کوي ځان جوړوي

تهذيب ضروردی نظافت اوښه لباس دی په کار
فېشن چې زيات شي له ځلموبازينګران جوړوي

دودانۍ اميدله هرچانه کېدلی نشي
له خاوروګټوښه کورونه معماران جوړوي

چې انساني رڼا پيداشي په مغزوکښې دچا
هغه کوښښ کړي په عالم کښې انسانان جوړوي

ډېرتفاوت شته په انسان کښې دمعناپه لحاظ
واړه مشغول دي ځينې ځان ځينې جهان جوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غریب ماشوم***

دغریب کاله ماشوم دی هرهلک یوځل وهلی

نازيي هېڅ نه دی لیدلی په ژړاکورته راغلی

چا اخیستی غېږکښې نه دی له سپېروخاورونه کله

کوروکلي کښې بې قدره خوار وزاردی اوسېدلی

ګلالی ځیرک هلک دی کړي خوړي خبري

خودخان ملک ځوی نه دی چې په خلکووي منلی

بې له خپل پلاره بل هېڅوک ورته نه ګوري په مینه

دغریب سړی اولاددی چالانه دی پېژندلی

التفات ورته هېڅ نشته ددې ځای لکه چې نه وي

لاره نلري مجلس ته لري ناست دی هلته غلی

په مکتب کښې لیده نشي مدرسې ته یې پرېږدي نه

لاتراوسه معلم ته یاملاته نه دی تللی

رئیسانو حاکمانو ورته هېڅ نه دی کتلی

دلویانو مجلسوته کله هېڅ نه دی ورغلی

په زړه خواره جامه کښې دلته هلته غلی ګرځي

کبرجن هواته ګوري چې یې هېڅ نه دی لیدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوشاعرورته په مینه محبت هرکله ګوري

دبل چاپري نظرنشته ورته نه ګوري ښاغلي

زه یې نوم درته اوس ښیم ته ښه فکرپکښې وکړه

دلته فکرهمدغسې له نظره دی لوېدلی

خوارحسن***

په زړوجاموکښې ماولیده حوره

دبدرنګي مېرمن لاس لاندي مزدوره

په ښایست کښې لکه میاشت وه نوراني

په ښه خوی کښې پرښته وه آسماني

په نسب وه له هرچانه معتبره

په حسب باندي مېرمنونه بهتره

نه په وهیرم تقاضاوه دآسمان دا

او که خوی یاطبیعت ودانسان دا

چې داهسې شان بشره ښایسته له لمره

غورځولی زمانې وه له نظره

دیوسف دغلامی یوښه نظیرو

په رښتیاچې دهمدغه خوب تعبیرو

راته ویلې یې دحال په ژبه باندې

غریبي په سرې هسې چارې کاندې

قیمت نلري ښایست دمزدورانو

نه ښه خوی لره څوک ګوري دخوارانو

خدای راکړی ښه صورت ښکلی سیرت دی

خودخوارحسن لره قدر لږ قیمت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړوجاموکښې څوک نه لیدل کیږي
حقیقت زاړه لباس کښې رټل کیږي

ډیرزماپه خیرښایسته ښکلي ښاغلي
مدام وینځي دپردوکالي ناولي

بل شی نه دی عاجزي اوغریبي ده
چې په بد نظرکتلی هرسړي ده

هنرونه پټ وي دانسانانو
خاوري مښي په مخ باندې دخوارانو

ښه اشخاص زاړه لباس کښې وي بې قدره
بدسړی په ښه لباس شي عاليقدره

ډیرښه خلق په دنیاکښې خوارو زارشته
بدایانوکښې ډیرخلق بدکردارشته

پام کوه ! په سپین سپیڅلومه غولیږه
بې پرواله خاکسارانو مه تیریږه

په جنډوکښې ښه ښه خلق مالیدلي
دخوارانو په جاموکښې وي ښاغلي

چینجی اوسي دوریښموپه قباکښې
پټ مخ ګرځي ریاکار سپینه رداکښې

دیوسف خیروجاموکښې څه ګناه ده
ښه لباس کښې چې ګناه کړي زلیخاده

راځئ! خیري کړو داښې جامې رنګینې
پکښې ګوروخیري ډیري ننګینې

همدردي

ژاړي په غمونوکښې خواخوږی له هرچاسره

سل پتنګان سوزي دیوي شمع ژړا سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډک زړګی له اوښکوګرځي وریځي په آسمان کښي بیا
څه ژړاملګري ده دژوندیوې برېښناسره

ټول باغ ژړېدلی ځکه اوښکي دي دګل په مخ
ډېرلکه لا له داغلی زړونه شته صحراسره

نه ښايي انسان ته چې دبل په غم غمجن نشي
لویه بدبختې ده که څوک نه ژاړي له چاسره

داسې بې غمي دي خدای په هېڅ کورکښې پیدانکړي
یوکورکښې چې ویروي اوبل خاندي له لیلاسره

حسن اونظر*

دړانده بډای په کورکښې ښایسته ښکلی لیلاوه
دنظرخاوند څوک نه و، بېهوده یې تجلا وه
ډېروه بله وه دحسن مګرعشق ورسره نه و
بې پتنګه سوزېدله شمع ځکه په ژړاوه
دسپین مخ اودسروشونډوتوروزلفوتوروسترګو
څه قیمت اوقدرنه و، زړه کښې مینه ددنیاوه
دښایست نوی بهارو، دګلزارجوش اوځواني وه
بینایي د ذوق هېڅ نه وه په بل ډول مشغولاوه
دګل لورته کتل نه و، بهارخوشې تیرېدلو
دمېووانتظار ډېرو دمادي ګټې سوداوه
دښکلا مېرمن خپه وه، دجما ل څه قدرنه و
بصیرت ته وه محتاجه په نظرپسې شیداوه
ما ل دولت له حده تېرو،واک یې خپل وهرڅه ډېرو
مګردادتش کتلو اوشعورپه تمناوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم وفن هنراوشعربینا ذوق اوشعورغواړي
که په نیمه څوک پوهیږي دلیلی دغه معناوه
دمعناروح تل خپه وي دړندوناپوهوکورکښې
عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه که نابیناوه

بهای*

یوېي لوی بولي هغه بل ورته وړوکی وایي
خپته یې لویه اوکره یې وره ده ډېره
غله یې ډېره مال یې ډېردی هرڅه ډېرورکړه
مزدوران وږي دي یوه بې مړه ده ډېره
کوټه تووده ده تشناب تووددی تنورتوودوي مدام
هرڅه تاوده دي ډکابرخه سړه ده ډېره
دده له کوره هغه وخت خیروخیرات راوزي
چې تناره کښې څخېدلی تري پېړه ده ډېره
کوریې دی نوی کالي نوي دي موټرنوی دی
فکریې زوړدی خیال یې زوړ ارزو زړه ده ډېره
په یوه سوی مړی خدای نه جنتونه غواړي
له ده سره د آخرت سوداوړه ده ډېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم*

چې نوی ګل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله ګناه ومه زه
زړه ته نزدې دخپلې مورغېږکښې مې ځای درلوده

دسترګوتور دزړګی سردخپل بابا ومه زه
جاروقربان به مې سل ځله په یوآن اورېده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپېغلوجونولونګین سره مې لوبې کړلې
لاس به مې اچاوه ګرېوان ته بې پرواومه زه
خپل اوپردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلاومه زه
په ډېروسترګوکښې مې مینه دخپل ځان لیدله
په زړه کښې ګران دډېروخلقوپه رښتیاومه زه
رموزدمینې راته مورپه یونظروښوده
له ګړېدلومخکښې پوه په دې معناومه زه
چابه چې ډېرپخپلې غېږکښې اخیستم په مینه
په تش لیدو به یې خوشحال اوپه خنداومه زه
که لږنظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړې
دمورپه غېږکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هېرکړم عشق اومینه هېرولی نشم
سترګولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

غزل*

چاچې ایښې داشین خال ستاپه جبین دی

زما زړه هم دهغه له لاسه شین دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا امېل کښې یې سل زړونه دي پیلی

چاجوړکړی ستا دغاړې لونګین دی
جوړه شوی یې دلمرله پلوشونه
ستادعشق پرحرارت مې دایقین دی
سورسالودې سره لمبه ده نه پوهیږم

که زما دزړه په سروینو رنګین دی
دجمال پرښتې ته چې جوړولې
ورلېږلی چاسلام چا آفرین دی
معجزه ته دقدرت اودخلقت یې
په رښتیا چې خدای احسن الخالقین دی
خدای دي ساته په امان له بدوسترګو
دادعا دپرښتوزمونږ آمین دی

دنازمېرمنې***

ورودي خواري اومزدوري کوي له پلاره سره

تاپه مستی کښې امېل وشکاوه له یاره سره

موردې مېچنې ګرزوي خوردې منګې ډکوي

ته سورپېزوان غوارې دسروزروله هاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده غریبـــــي خــــواره خــــواري کورکښــــــې څـــــه نـــــه دي پـــــاتې

مـــــه کـــــوه لـــــوبې لـــــه درهـــــم اولـــــه دینـــــاره ســـــره

دلتـــــــه دښـــــــځو پـــــــه ســـــــرخاورې دي دنـــــــازمېرمنې

تایارانـــــــــه ده اچـــــــــولی دنیـــــــــا داره ســـــــــره

خبـــــره نـــــه یـــــې ســـــتاپه خویندومیندوخــــه تېریـــــږي

ستاســـــــروکاردی تمـــــام عمرلـــــــه ســـــــینګاره ســـــره

زمـــــونږ لـــــه حالـــــه ځـــــان خبرکـــــړه پـــــه مـــــونږ زړه وســـــیزه

دتـــــن جـــــامې ســـــوزي زمـــــونږ ســـــتاله ســـــیګاره ســـــره

عـــــیش وعشـــــرت دومـــــره ډېرپریـــــږده دوطـــــن مېرمنـــــې

مینـــــه پیـــــداکړه دخپـــــل کورلـــــه کســـــب وکـــــاره ســـــره

یـــــوزړه پـــــه لاس کښـــــې ونیســـــه نورزړونـــــه مـــــه ځـــــوروه

مناســـــب نـــــه دی داخویونـــــه لـــــه دلـــــداره ســـــره

پـــــه ســـــراوما ل چـــــې دوطـــــن خـــــدمت تـــــه نـــــه وي تیـــــار

مـــــه کـــــوره هـــــیڅ دهغوخلقـــــو لـــــه ریبـــــاره ســـــره

ورســـــره مـــــه خانـــــده!چـــــې خانـــــدي پـــــه خوارانوبانـــــدي

دنازخنـــــــداکړه دوطـــــــن لـــــــه خـــــــدمتکاره ســـــــره

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لیلی پسې ځم*

مکړه په ماهسې ګمان چې په دنیا پسې ځم

له خانقانه رابهرشوم په لیلاپسې ځم
چې دآشناقدرکوي هغه جانان لټوم

نه یم هغه چې به هرځای ته په هرچاپسې ځم
لوی اوواړه نه پیژنم یم دماشوم په مثال

څوک چې کړي مینه راسره هغه لالا پسې ځم
سرته دبام یمه روان دلوېدوډارنه لرم

نه راستنیږم دسپوږمۍ سپینې رڼا پسې ځم
زړه مې هلک دی دپردی باغچې ګلونه غواړي

ددنیا غل مې مه ګڼه دګلوغلاپسې ځم
چرګوړی نه یم چې دانه پسې له کوره اوزم

لکه بلبل دګل په لوری په بوراپسې ځم
له فرعونانوځني تښتم دمولاپه طرف

دغرونوسرته دحق نوراوتجلاپسې ځم

ځومره به ښه وی

چې په سپین مخ دې زلفې خورې وي

سترګې دې توري شوندې دې سرې وي

زه یم اوته یې نازونخرې وي

ځومره به ښه وي، ځومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې زه حیا کړم او ته شوخي کړې
زه جرئت نکړم خوته مستي کړې
شې مهربانه او دلداري کړې
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې مې حیاشي لږ غوندې لرې
زه درنږدې شم ته وایې لرې
درته شروع کړم دعشق سندرې
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې ستا په غاړه وي امېلونه
زه دې وربل کښې ږدمه ګلونه
ته راته وایې دزړه حالونه
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې درته وایم په ما یې ګرانه
له ټول عالمه له درست جهانه
ته وایې نه یم دومره ارزانه
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې شم بېخوده اوهرخه وایم
ډېره دې زیاته له حده ستایم
ته راته وایې چې زه خوستا یم
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه يم*

زه بل څوک نه يمه اولاددغريبانويمه

سکنى ورورد عاجزانو دخوارانو يمه

يمه له خاورونه پيداخورمه له خاوروپيدا

دلاس نيالګۍ ددې غريبودهقانانويمه

ماته آغاماته بادارماته صاحب مه وايه

ډېرويربدلى له نامه دصاحبانويمه

چې ورته بل نيسي اوبه نوريې بې آبه غوارم

وينوته ترې زه دداسې بادارانويمه

دبل زحمت کښې چې خپل ځانته راحتونه غواړي

دسردښمن ددې بې رحمه ظالمانويمه

زما په زړه کښې دبل چامحبت مه لټوئ

زه دخوارانو دډېوولږه پتنګانويمه

چې شپه او ورځ په خوارغريب خپل خدمتونه کوي

ددوى خادم نه يم خادم دخادمانويمه

زما ګناه***

نه مې دچاما ل خوړلى نه مې څوک وژلي دي

نه مې چاته ورک شه ياګم شو! کله ويلي دي

نوره ګناه نلرم په دې ګناه مې مه نيسه

زړه کښې مې چې پټ ظالم ته بدغوندې کتلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت داعتراف دی ګناه خپله درته وایمه

نه یمه منکرپه مظلومانومې ژړلي دي

داګناه دسترګو که دزړه ده نه پوهېږمه

بدمې چې لیدلی خدایږوبدمې هم ګڼلي دي

نه ومه خبرپرده مې لږ غوندې چې جګه کړه

نه دي دویلوهغه څه چې مالیدلي دي

زه یې په لیدلواو ویلوګناهګارشومه

نوريي په کولواوعمل باندې ښاغلي دي

نه یمه خاین په خیانت دنوروپوه یمه

پوهه که ګناه وي خلق ټول اوس پوهېدلي دي

داچې دېرکاږه درته ولاړدي تیټ سرونه هم

ستا مخکښې چې سم نشوه سم کله چلېدلي دي

هېڅ امیدتري مکړه که څوک ځان دتاغلام ګڼي

ماغلامانه ذهنیتونه پېژندلي دي

لورمقام ته رسي چې بوتونه پاکوي دبل

ډیرپه دغه شغل ریاست ته رسېدلي دي

زما خوب*****

وربل یې ماپه خوب کښې پرېشان لیدلی دی

ستابخت خومې رقیبه دغه شان لیدلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلوهارپـــــــــه غـــــــاړه محبوباشـــــــــوه راحضـــــــــوره
بلبلــــــه دا وطــــــن مــــــې ګلســــــتان لیـــــدلی دی

کارغـــــان بـــــه پکښـــــې نـــــه وي بلـــــبلان بـــــه پکښـــــې وي
باغونـــــه بـــــه سمســـــــوروي ماباغبـــــان لیــــدلی دی

داتـــــوره شـــــپه بـــــه خـــــدای کانـــــدی پـــــه مـــــونږ بانـــــدې ســـــبا
ســـپين مـــخ مـــې چـــې ســـباغوندې روښـــان لیـــدلی دی

تعبيريـــــــې کـــــــړی ما، پـــــــه ظالمانوبـــــــه چپـــــــه شـــــــي
چپـــه کاکـــل مـــې خـــوب کښـــې دجانـــان لیـــدلی دی

مهاربـــــــه دې پـــــــه پـــــــوزه شـــــــي دســـــــروزروخاونده
پـــــه سروشونډودپاســـــه مـــــې پيـــــزوان لیـــــدلی دی

زه پټـــــې ســـــترګې نـــــه يمـــــه پـــــه هرڅـــــه اوس پـــــوهيږم
پـــــه خلاصوســـــترګوباندې ماجهـــــان لیـــــدلی دی

عمـــــل چـــــې وي ازاد اوانتقادپکښـــــې بنـــــدي وي
ماهلتـــــه دظلمونوســـــخت طوفـــــان لیـــــدلی دی

لـــه دامـــه کـــه دې خـــلاص کـــړم پـــه قفـــس کښـــې دې ايســـارکړم
صـــــياده! ماخوځورنکـــــه زنـــــدان لیـــــدلی دی

کـــــه هريورانـــــه وژنـــــې خيـــــال اوفکرمـــــې مـــــه وژنـــــه
پـــــه دې کښـــــې مـــــې وطـــــن تـــــه لـــــوی تـــــاوان لیـــــدلی دی

انسان*

زه جســـم نـــه يمـــه مـــاروح ددې جهـــان ګڼـــه
تيـــټ مـــې مـــه بولـــه بـــام دخـــونې مـــې آســـمان ګڼـــه

دخاوروګټوپـــه تخـــت ناســـت يـــم پـــه هواکښـــې ګـــرځم
ټـــول حيوانـــات مـــې دې تـــابع ماســـليمان ګڼـــه

تيـــاره کښـــې نـــه يـــم پـــه آســـمان کښـــې مـــې ډيـــوه بلېـــږي
دآســـمان واړه ملايـــک مـــې شـــاګردان ګڼـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داټول نقشونه دجهان اومختلف رنګونه

زما په ذوق او ارادې پسې روان وګڼه

په کايناتوباندې زه هرقسم لوبې کوم

بحروفضامې ديوې منډې ميدان وګڼه

شکايت نکړم له آسمانه څه ګيله نلرم

زما له لاسه دفلک څيرې ګرېوان وګڼه

سره له دومره اقتداره چې قدرت راکړی

په نری تارکښې مې دزلفوآوېزان وګڼه

دښکلومينه مې په عقل وفکرلوبې کوي

چې ستا وربل شي پريشان ماپريشان وګڼه

دعشق پنجونه نه خلاصېږم دلښکروپه زور

دايازمينه کښې اسيرشهنشاهان وګڼه

دليلی يواشارات بس دی دعاقل دپاره

دعشق سوداکښې ليوني دېرهوښياران وګڼه

دعشق اومينې په حرم کښې زه لوی شوی يمه

څوک چې بې مينې ژوندکوي هغه حيوان وګڼه

چې دجما ل دېوه شوه بله پتنګان شوه پيدا

لومړی پتنګ ددغې شمع ته انسان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه جوړشوه؟

زماداآه له حرارته دوزخونه جوړشوه
له تورلوګی نه یې داپورته آسمانونه جوړشوه

اوښکې له سترګو اوخولې زماله وچولي نه
چې تویې شوې دخدای په لارکښې جنتونه جوړشوه

چې سرمی ټیټ کړخپل ګریوان ته دمعناپه لټون
له یوه څاڅکی راته لوی لوی دریابونه جوړشوه

لکه غواص چې شوم غوټه دمعرفت په قلزم
هري قطري نه بې حسابه ګوهرونه جوړشوه

دزړګي سترګې مې کړي خلاصې دجانان په لوري
شعوربیناشو ذوق پیداشو اوشعرونه جوړشوه

چې آبادۍ ته مې کړه مخه ټول جهان شو ګلزار
له سپېروخاوروښایسته ښکلي ښارونه جوړشوه

سره او سپین ماچې په نظردمحبت ولیدل
ښکلوته هاراوپادشاهانوته تاجونه جوړشوه

مونږ کړه له خاورونه راوپورته زر په خاوروکښې و
زرودپاره ولې مونږ څخه مریونه جوړشوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لـــــه خپلـــــه لاســــــه بتــــان جــــــوړکړم بنـــــدګي يــــــې کــــــوم

باطــــل خــــــدايان راتـــــه دوهـــــم لـــــه مضـــــمونه جوړشـــــوه

نــــــه وم خبرچـــــــې څــــــه کـــــــوم دڅـــــه مقصـــــــددپاره

رانــــــه پــــــه لوبوكښـــــې اتـــــوم څخـــــه بمونـــــه جوړشـــــوه

عدالت***

فـــــــــرق دحـــــــــق اودبـــــــــاطلولوى حكمـــــــــــت دى

ددمـــــــــــــاغ اوزړه همدغــــــــــــه عبـــــــــــادت دى

چـــــې صـــــادق اوخــــاين بېـــــل كـــــړي يولــــه بلـــــه

اوس پــــــه كــــــار مونږتــــــه همـــــــدومره بصــــــيرت دى

بــــې لـــــه علمـــــه بــــې لـــــه عدلـــــه بــــې لـــــه رحمـــــه

پــــــــه چاباتـــــــــدې رواكلـــــــــه حكومـــــــــت دى

كـــــه مــــــې څــــــوک پــــــه لښــــــته ووهـــــــې ظـــــــالم دى

كـــــــه قـــــــانون مـــــــې غوڅـــــــوي ســـــــرعدالت دى

ديـــــــــوه شـــــــــخص نـــــــــوكري خـــــــــوغلامي ده

لـــــوى عـــــزت دخپـــــل وطـــــن اوقـــــام خـــــدمت دى

چـــــې خپـــــل ځـــــان ګڼـــــې خـــــادم دخادمـــــانو

پـــــــه دې رازښــــــــه پوهېـــــــدلى نــــــــن" الفـــــــت" دى

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ماموران*

زمونږ په محله کښې یودوه کوره ماموران دي
تنخواه اوپه رتبه کښې څه فرق نلري یوشان دي

خوراک دیوه هره شپه نرۍ وریجې چرګان دي
د ورځې کبابونه سالنونه نورشیان دي

دبل ماموریه کورکښې ماشومان ګورم چې ژاړي
پخ کړې یې پیتې وي دوی شورواله موره غواړي

سل رنګه نعمتونه دهغه کورکښې پخیږي
میوې لمدې اووچې پکښې هروخت پیداکیږي

دښارماموربن واړه دهغه کورکښې عذریږي
دښې ډوډۍ صفت یې مجلسونوکښې تل کیږي
سهار یې په کاله کښې پراټې شودې هګۍ وي
په هره ورځ پیروی شیرچایونه په چرګۍ وي

دابل ماموركره كله سابه كله شورواوي
په میاشت کښې دې یو دوه ځله نرۍ وریجې رواوي
مدام دپورورو، ورسره غم وسوداوي
یوه تنخوا تربلې نه رسیږي حا ل یې داوي

هغه خنګه ماموردی ددې بل ولې داحا ل دی
دغورخاوندانونه زما دارنګه سوا ل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کار اولیاقت کښې دی هغه ځنې بهتردی

هغه په پیسوباندې په هرځای کښې معتبردی

پخپلو سوغاتوپه لویوخلقو زورور دی

رشوت په رشوتونو هضموي دايې هنردی

کارغه دې خوري مرداري هريووايي چې بلبل دی

دپوهې صفتونه يې کوو مګرجاهل دی

دخپل آمرپه مخکښې نه پوهیږم څه پرې کېږي

سم نشي دربدلی ډېرکړيږي اوتيتېږي

سرتيټ غاړه کږه شي لاس سيني نه بېلېږي

اوضاع اوحرکات يې تيټ اوپست رامعلومېږي

زمونږ په ماموريتو کښې دارنګه ماموران شته

په دغو صفتونومدیران اوحاکمان شته

راځئ هغه ماموراوداماموره جلاکړو

دایوهرځای کښې وستا یودابل هرځای رسواکړو

دښوبدوتميزوکړو دحق جذبه پیداکړو

لایق اونالایق وپیژنووطن رڼاکړو

ترخوبه پټووسترګې په دغسې کسانو

قلم پسې راواخلئ دوطن وښوځلمیانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق جذبه***

دحق جذبه ده چې په څوی دپلاربوتان ماتوي

یوه سړي باندې طلسم دجهان ماتوي

دسکندرله سده ټینګ دی یوپه سله تقلید

دارازسدونه خاوندان دټینګ ایمان ماتوي

دخوف اوطمع محبت اوعداوت قیدونه

که هرچامات کړه هغه مکردشیطان ماتوي

دافلاطون په حکمت نه کیږي دحق پالنه

لښکر دظلم ومعصیت ابن عمران ماتوي

په عقل نشي لوی کارونه په جذباتوکیږي

بدنظامونه دجنون اوعشق طوفان ماتوي

دپلارنیکه په قدم مه ځه حقیقت پسې ځه!

هغه دودپرېږده چې حکمونه دقرآن ماتوي

خپلوپردونه مجردشه لحاظونه مه کړه

دحق ورمیږمراعاتونه دانسان ماتوي

خاورې اوګردونه

(۱)

که ځنډې کله جامې خپلې له خاورو

ته پوهیږې؟ چې ګردونکښې دلارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځي هسې يومبلمه له کوم هيواده

چې يې خپل کالي ښندلی په خوواړو

(۲)

له کوم لوری راروان يوجهان ګردو

مخ اوښت باندي يې پروت دلارې ګردو

ماوې څه دي وليدل په دې جهان کښې

ويلې دومره شومه پوه چې جهان ګردو

(۳)

له دې خاوروشوه پيداډېرعالمونه

چې آبادې کړه لوی کلي لوی ښارونه

يوځوورځې يې دژوندسندرې ووې

بېرته خاورې شوه اوچت يې شوه ګردونه

(۴)

کلی وران وخوباقي يې لا آثارو

يومرغه په دېوا ل ناست داې ګفتارو

دغه زوړديوا ل چې ګورئ په يووخت کښې

جوړونکی دکورنوپوخ معمارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵)

لکه بوی چې له ګلشنه راجداشي

یابخارله دریابونوپه هواشي

یوه ورځ به هم زمونږ له خاورو دوړو

یوګرد پورته له صحرانه ددنیا شي

فرداوملت

(۱)

په زړګونوکلوژونه دکړي ملتونه

په قرنوقرنوځملي وي ولسونه

د افرادو دعروج هسې مثال دی

لکه وي چې دریابو نوکښې موجونه

(۲)

په اسلام کښې فردتابع دجمعیت دی

دملت اجماع قانون دشریعت دی

پس دخدای اودرسول له امرونهی

دښوبدومعیارفکردملت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم او پوهه

(۱)

بصیرت اوعلم نشته په کتاب کښې
که څه نه وي دمغزوپه پېچ وتاب کښې
علم او پوهه بل شی نه دی بینایي ده
خوشې ناست یې پټې سترګې په محراب کښې

(۲)

پوهه ټوله راوتلی له مغزوده
هسې نه چې په دې ډېروکتابوده
په نظرکښې که دقت صحیح سنجش وي
علم زیږنده ددغسې کتوده

سړیتوب

دتوتیانو له وینادامعلومیږي
چې خبروباندې څوک نه سړی کیږي
سړی نه دی چې یې کاردسړونه وي
په خبروکه هرڅومره ښه پوهیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

پتنګ نه دی په ډیوه چې ستي نشي
بلبل نه دی چې په ګل فریادي نشي
زړه یې مه بوله تورکانۍ دصحرادی
په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نشي

سیاست

سیاست دمطلب سرته رسول دی
په تدبیراوفکرباندې کارکول دی
خپلوټولوکوښښوخپلونقشونه
مستقیمه نتیجه نه اخیستل دی

بې قدري

لکه ګل دبیانان هسې لویږم
څوک مې نه ویني په سترګوچې څه کیږم
دښایست قدرمې هېچاسره نشته
دانسان وتش نظرته هوسیږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمركراسي

پرستش ديوه تن بت پرستي ده

دملک پيروي لويه ازادي ده

په کوم ځاى کښې چې يوفکرکړي کارونه

هلته خوشې مهمل لفظ ديموکراسې ده

دروح اطمينان

هغه ځاى کښې وي دژوند واړه خوندونه

چې ثوک نه وينې ثه زجربې قانونه

اطمينان دروح اوفکرهلته بويه

چې اصول اوقوانين کوي کارونه

صبر

(۱)

ځينې وايي صبرغم کښې نه ژړل دي

داولادپه مړينه ږيره نه شکول دي

که صحيح معنايي غواړې زما جانه

په سختيوکښې دخپل ځان نه بايلل دي

(۲)

صابرنه دی که زحمت نه ثوک ویریږي
یا هرشي ته لکه ووړکی هوسیږي
بې صبري ده چې بېځایه خوشحالی کړی
یاثوک زیات له ضرورته په قاریږي

ددنیا قانون

یوه ورځې سحرووې په خنداکښې
داقانون مدام جاري دی په دنیاکښې
چې ضعیف دزورورخواکښې ورکیږي
لکه ورکه چې سپوږمۍ شوه دلمرخواکښې

یوسف اوزلیخا

ته یوسف نفسي ارزو دې زلیخاده
ستاپه برخه غلامي ددې لیلا ده
که خپل ځان دې ورنه خلاص کړپادشاهي ده
که یې خوښې ته ځان وسپارې ګناه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر او مینه

مینه تل اوسي دزړولاندې کوروکښې

فکروي ددماغونوبنګلوکښې

په لوړکورکښې که څه عقل فکر غواړي

محبت مه لټوه لوړوقصروکښې

آشنايي

له غموسره مې هومره آشنايي شوه

چې يې اوس راته مشکله جدايي شوه

له ترخوزړه نه صبرېږي چې عادت شي

دښمن هم سړی ته خوږشي چې ياري شوه

فکر او کار

(۱)

چې له لرې سړی کاندې سنجشونه

کارته نه رانږدې کيږي کړي فکرونه

له دې فکراوسنجشه پيداکيږي

دماغونوکښې سودازړوکښې غمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

بې له فکرچې څوک کارکړي خوشې زیارکړي

چې بې کاره کړي فکرونه ځان به خوارکړي

چې عمل اوفکریوله بله بېل شي

عمل خوارشي فکر ورکه سمه لارکړي

بې خبري

(۱)

په ګودرپېغلومنګي خپل ډکول

یومنګی دډکېدووخت کښې ویل

تري نه یواوبه څکوخونه پوهېږو

چې څه رازبه وي دتري اوبه څکل

(۲)

په رښتیا چې څوک منګی غوندې ډکېږي

ورو ترولاحواله څه خبرېږي

په کندوانوڅوک پره نه شي اچولی

که په لوره دخوارانو نه پوهېږي

علت اوسبب

هسې وايي سوی سوی پتنګان

چې مونږ پېژنوسیزونکی دخپل ځان

مونږله شمع، شمع اورله تیلی واخیست

تیلی واخیست اورله لاسه دانسان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانه

(۱)

ستا دلاس ګل ته بلبله خوشحالېږي
ستاله باغه دبهارورمه تاوېږي
ښایسته جوني ږدي ستاګلان وربل کښې
بوراګان دې په ګلونوتپرېږي

(۲)

ګوره پري نږدي داځمکه هسې شاړه
دنیاده ستا دغوایي په ښکرولاړه
نن ملاتیته کړه خپل کارته غفلت مکړه
بیا پخپل چمن کښې ګرځه هسکه غاړه

شعر

چې په جهان کښې نوراني روښانه لمرپیداشو
فکر او ذوق سره یوځای شوه ښه نظرپیداشو
ښایست یې ولیده دعشق پکښې اثرپیداشو
له دغوټولونه بیاشعراوهنرپیداشو

مات کودری

(۱)

دګودرپه غاړه پروت و مات کودړی
ویلی زه وم روغ منګی کلال جوړکړی
دلته لوبوکښې زه مات یوه ځلمی کړم
یوې پېغلې په اوږوومه راوړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

دجهان هره ذره کښې عشق عيان دی
مات کودړی سره هم دعشق داستان دی
ډيرمين په دې ګودردي يوځای شوي
ډېرمنګې دلته مات شوي لېدبيان دی

خوشحالي

کوروکلي کښې سکوت اوقراري وه
چې کتل مې په کوځوکښې خوشحالي وه
يوناڅاپه راپيداکوم ليوني شو
ماشومان ورته راغونډشوه خوشحالي وه

تور او سپين

که مې سرشي دهاتي له پښولاندې
که له پاسه مې راغورځوي دلاندې
تورته سپين نشم ويلی سپين ته تورزه
دااميددې څوک له مانه هيڅ نه کاندی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعراو حکمت

(۱)

په رڼا کښې دلمرخومره لوی حکمت دی

ژوند دپاره ډېرضروردا حرارت دی

مګرګوره دآسمان سپینې سپوږمۍ کښې

خاوند اېښی دجمال شعري کیفیت دی

(۲)

په رڼاکښې که دلمرژوندګوهرشته

دسپوږمۍ رڼا کښې بل کیف و اثرشته

په جهان کښې دي ضروردواړه خیزه

ځکه دلته شپه او ورځ شام وسحرشته

سپین او تور دیوان

(۱)

چې څه کړی په جهان کښې سلیمان دی

مالیدلی په قدرت کښې دانسان دی

په رښتیا که ته څه کاروزځنې واخلې

شپې او ورځې هغه سپین اوتوردیوان دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

څه چې غوښتې سلیمان دسبا ښارنه

ته یې مومې دسبا ورځې له کارنه

دبلقیس تخت به دسترګو رپ کښې راوړی

دا امید کیږي دشپو ورځوله زیارنه

حقیقت

(۱)

کبان وایي ژوندپیدادی له دریابه

سمندروایي چې دی داورله تابه

لټوي یې دهوامرغان هواکښې

حقیقت ورک دی ددهرله کتابه

(۲)

بلبل وایي دګل رنګ دی دستایلو

نسیم وایي خوشبویې بویه دوړلو

فیصله درنګ وبوی شوله مشکله

سرګردانه کړ نسیم شوردبلبلو

(۳)

ځینې وایي غوټۍ خاندي هوسیږي

زړه تنګۍ نه نجات مومي چې غوړیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځينې نوروايي له ډيرې زړه تنګی نه
زړه يې چوي اوګرېوان يې ثيرى کېږي

ثواب

دبېداى ثواب دوړى مېرو ل دى
دفقيرثواب روژې خداى ته نيو ل دى
غازي وژني بل سېرى ثواب دپاره
دشهيدثواب خپل ځان په بل وژ ل دى

دشاعرشعار

په سرکښې فکردوطن په زړه کښې مينه ديار
دزوراوظلم لوى دښمن دازادۍ طرفدار
په حق ويلوماتوي بت اوطلسم دېار
شاعر دپاره مناسب دى همدغسې شعار

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالفت پېژند ګلوي او ژوند پېښې

ګل پا چاالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزیز خان په کڅ کښې زیږیدلی دی.
پلار یې میرسید پاچا اونیکه یې سید فقیر پاچا دی.
په ۱۳۱٤ کښې د انیس په اداره کښې کاتب شو.
په ۱۳۱٥ کښې د انجمن ادبي غړی.
په ۱۳۱٦ کښې د انجمن ادبي له غړیتوب سره د زیری د جریدې چلوونکی هم و.
په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدیر مرستیال.
په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدیر.
په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بیا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی.
په ۱۳۲٥ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جریدې مدیر.
په ۱۳۲۷ کښې په ننګر هار کښې د قبایلو عمومي مدیر.
په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شورې په (۷) مه دوره کښې وکیل شو او په ملي شورى کښې د دوهم معاون په حیث وټاکل شو.
په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغیو خلقو د شورى اتمی دورې ته وکیل وټاکه.
په ۱۳۳٤ کښې د جلال اباد له خوا د لویې جرګې وکیل وټاکل شو.
په ۱۳۳٥ کښې په لوړې رتبه د پښتو ټولنې رئیس مقررشو او د پوهنې دوزارت د عالي شورې په غړیتوب ومنل شو.
همدارنګه د حقوقو دپوهنځی او د ادبیاتو د پوهنځی د پښتو استادي هم ورپه غاړه شوه.
په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئیس هم شو.
د ۱۳۳۰ د جوزا له میاشتی د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جریدې د امتیاز خاوند هم و، چه د لیکوالۍ ډیر زیات کار د ده په غاړه و او د فارسی اوپښتو مضامینو په لیکلو اوتهیه کولوکښې ئې درنه برخه درلوده چه ډیرې زیاتې مقالې یې په دې جریده کښې په مستعارو نومو اوبې نومه یا د اداری په نامه نشر شوې.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

١- دپسرلی نغمه.
٢- بله ډیوه.
٣- لغوي څېړنه.
٤- پښتو سندرې.
٥-عالي افکار.
٦- څه لیکل یا لیک پوهه.
٧- ادبي بحثونه.
٨- پښتوکلی پنځم جلد اول ټوک.
٩- پښتو کلی پنځم جلد دوهم ټوک.
١٠- د آزادۍ پیغام.
١١- غوره اشعار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- لوړخيالونه او ژور فکرونه.

۱۳- منطق.

۱٤- غوره نثرونه.

۱٥- املاً او انشاً.

۱٦- ليکوالی (املاً او انشاً) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډير زياتوالی راغلی دی.

۱۷- نو سبک او نوی ادب.

۱۸- د زړه وينا.

هغه کتابونه ئې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی ځرک (دپښتو لغاتو مقايسه له نورو ژبوسره).

۲- څه ګورم او څه اورم؟

۳- اجتماعي نظريات.

٤- ښه لمسون.

٥- د ټولنې علم (ترجمه).

٦- د موفقيت لار (ترجمه).

نورو هيوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳٦ د حمل په ۳ مه د يوه هيئت په مشری پيښور ته تګ د رحمن بابا د قبر جوړولوپه غرض.

۲- د ۱۳۳٦ د ثور په ۲۸ مه د يوه کلتوري هيئت په مشری اتحاد شوروی ته تګ د کلتور د وزارت په بلنه.

۳- د ۱۳۳٦ د اسد په ۲۹ مه د يوه هيئت په غړيتوب مونشن ته تګ د مستشرقينو په ۲٤ مه کانګرس کښې د شمول په غرض.

٤- د ۱۳۳۷ د ميزان په ۳ مه تاشکند ته د يوه هيئت په غړيتوب د اسيائي او افريقائي ليکوالو په کنفرانسونوکښې د ګډون په غرض.

٥- ۱۳۳۹ د ثورپه ۸ مه د يوه هيئت په مشری اتحاد شوروي ته تګ د دوستی ټولنې په بلنه.

٦- ۱۳۳۹ د اسدپه ۱٥مه د يوه هيئت په مشری مسکو ته تګ دمستشرقينو په ۲٥ مه کانګرس کښې د ګډون په غرض.

۷- د ۱۳٤۰ د ثور په ۹ مه د يوه هيئت په مشری اتحاد شوروی ته تګ د دوستی ټولنې په بلنه.

په دغو سفرونوکښې يې دا ځايونه ليدلی دی.

مسکو- لينګراد.- سوچی- باکو.- دوشنبه- تاشکند- کيف- ولګا ګراد- تفليس- سمرقند- مونش- تهران- پيښور.

په دې سفر ونوکښې يې په رسمي دعوتونوکښې ډيرې وينا وې کړی اوکنفرانسونه ئې ورکړيدی.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library